

MAGYAR L

4 lei

Taxă postală plătită
aprobării Dir. Gen.

ROMANIA

Ugs. Ramaszetter Róbert úrnak

HUNGARIA

Budapest

Primredactor și redactor responsabil:
dr Paál Árpád

VII. — 96 (1810) Oradea, 1938. maj. 1

Primcolaborator: **dr Gyáriás Elemér**

A hatóságok erélyes intézkedései hatásosaknak bizonyultak a Vasgárda ellen — állapítja meg a fővárosi sajtó

Katonai törvényszék elé kerülnek a letartóztatott legionisták

Bucuresti. Sajtó tud. A belügyminisztérium sajtóigazgatóságától nyert felvilágosítások nyomán a fővárosi lapok behatóan foglalkoznak a Vasgárdáról nyilvánosságra hozott leleplezésekkel. A „Semenalul” megállapítja, hogy a kormány intézkedései helyesek. A végrehajtó hatalom kötelessége, hogy az egész állami gépezettel együtt megvédje az ország rendjét és nyugalalmát. A megtorpanások, vagy halogatások súlyos erkölcsi és nemzeti következményekkel járhattak volna és nincs jó román, aki a hatóságok energiájában ne látna meg a mai rendszer akaratát. A büntény szereplői, a kivételes törvényszékek előkészítői, a vérszomjas gyilkos fegyverek titkos lerakatát tartó összeesküvők — mindezek az elvtelenedettek a gyűlölet és a bosszúállások eszméjének fanatikusai eszméletre térítendőek. Az ország rendben és nyugalomban akar élni.

A „Dreptatea” szintén figyelemreméltó cikket közöl. „Bizonyítékok és felelőségek” cím alatt foglalkozik a volt vasgárda kérdéssel. A lap a volt liberális kormányt teszi felelőssé a mai helyzet kialakításáért. „A vasgárdát már feloszlatták egyszer Duca meggyilkolása előtt” — írja a Dreptatea. Feloszlatták pedig ugyanazért a felforgató akcióért és erőszakos taktikáért, amit szervezett állam nem engedhet meg. Duca meggyilkolása után egy

tekintélyhelyreállító kísérlet történt, néhány intézkedést foganatosítottak. Tudott dolog azonban, hogy mi következett. A Tatarescu-kormány kitért a per elmélyítése elől, kikerülte az erkölcsi felelőségeket és bűnrészességeket, amelyekről az egész világ tudott, mert senki számára nem volt titok. Nem tették meg akkor az ország felsőbb érdekei által parancsolóan kért intézkedéseket.

A Tatarescu-kormány akár bátorság hiánya miatt, akár mert azt hitte, hogy öszöndékében áll, hogy megtartsa egy tömeget, amellyel manőverezhet a belpolitikában. S míg a vasgárdát feloszlatták, a mozgalmakat ugyanazokkal az emberekkel és rendszerekkel engedélyezték, sőt támogatják. „Totul pentru Tara” cím alatt. A Tatarescu-kormány homokba dugta a fejét s azt hitte magáról, hogy „ügyes”. A Tatarescu-kormány azon tagjait, akik komolyan vették a dolgokat és a mozgalmat leállító intézkedéseket tettek, kiemelték felelőségteljes helyeikről. Ki a felelős tehát? Nem nehéz felismerni őket. A Tatarescu-kormányzás emberei ők, most: Inuleutz, Pop Valer és Eugen Titeanu, akik felelőtlenül kokettáltak az állam létét fenyegető veszedelemmel, előnybe helyezve azt, hogy maguknak az „ügyesség” reputációját megszerezzék.

Nagy munka folyik a fővárosi katonai törvényszéken, ügyészségen és vizsgálóbíróóságokon

Bucuresti. Sajtó tud. A fővárosi sajtó megállapítja, hogy a hatóságok által az államrend felforgatását célzó kísérletek elfojtására tett intézkedések amilyen szigorúak voltak, éppoly hatékonyoknak is bizonyultak.

Jelentős számú egyént utaltak bíróság elé, akik az államrendre annyira káros szelsőség útjára léptek.

A fővárosi katonai törvényszék, az ügyészség és a vizsgálóbírói kar alig győzik az esetek ki-

vizsgálását. Szombaton délelőtt a katonai törvényszék második szekciója 24 egyén ügyében kezdte meg a tárgyalást, akiket a közrendbe ütköző vétségeikért tartóztattak le. Nagyrészüik ellen jogosulatlan fegyver- és egyenruhaviselés, valamint lázító dalok éneklése címűn indult meg az eljárás. Tascu kapitány és Taraneanu katonai ügyészek péntek délelben újabb akta-csomókat kaptak átvizsgálásra, a közrendbe ütköző vétségek elkövetői ügyében.

Tiltott politizálás miatt elcsaptak állásából négy postatisztet

Bucuresti. Sajtó tud. A belügyminisztériumtól kapott jelentés alapján a közlekedésügyi minisztérium rendelkezési állományba helyezte Badalan, Pana, Terceanu és Ionescu

timisoarai postatiszteteket, akik a törvényes intézkedések ellenére is látogatták a Mindent a hazáért párt helyiségeit.

Közzétették a Hivatalos Lapban a „Mindent a hazáért” és a „Vasgárda” pártot feloszlató külön rendeletet

Bucuresti. Sajtó tud. A hivatalos lap szombati száma közli azt a külön rendeletet, mellyel a kormány feloszlatta a „Mindent a hazáért” és „Vasgárda” pártot, valamint az összes ezekhez

tartozó alakulatokat. Ugyanebben a számban jelent meg a belügyminiszternek az a rendelete is, amely a volt Vasgárda alakulat 160 vezetőjének kényszerlakhelyet jelöl ki

„A fiandriai oroszán”

(S. I.) — Antwerpen városa és a nagy belga kikötővárossal együtt az egész flamand nép szokatlan jubileumra készülődik: egy regény megjelenésének 100. évfordulójára. Ez a könyv, mely most nemzeti ünnepek központja lett, teremtette meg a flamand irodalmi nyelvet és fakasztotta fel a szivekben a flamand nemzeti érzést. Megérdemli tehát ezt a nagy tiszteletet, mert döntő szerepet játszott egy egész nép életében: nagyobb és mélyebbre hatolt, mint hadvezérek és államférfiak szoktak.

Történelmi regény. Arról a szabadságharorról szól, melyet a flamand nép Szép Fülöp francia királlyal vívott a XIV. század első éveiben. A regény címe: A fiandriai oroszán. Akkorára nőtt ez a könyv, hogy egészen eltakarja írójának nevét és irodalmi szerepét. Ez a név pedig és az élet, mely mögötte meghúzódik, külön figyelmet érdemel. Íróját ugyanis Conscience Hendriknek hívják. Francia apától származott, aki a flamand nyelv rajongó szeretetét flamand édesanyjától tanulta. A forró szívű flamand anya olyan fiút nevelt, aki anyjának lenézett, póri nyelvet irodalmi magasságba emelte, a népet pedig, mely azt beszélte, a legnagyobb népi értékkel ajándékozta meg: a nemzeti öntudattal.

Ime: az élet és az irodalom. Az ósdi jelző, mely annyit szerepel irodalmi tankönyvek oldalain és olykor ritkán válik valóra manapság magában — az irodalomban.

Régen, amikor nehezen és körülményesen jelentek meg a könyvek, az írás nagy és szent dolog volt. Az üzlettel nem tartott semmiféle rokonságot. Aki írt, megszállottja volt az írásnak. Tanítani, nevelni, vezetni akart, példát állítani embertársai elé. Nem voltak még rotációs gépek, melyek türelmetlenül sürgetik a kéziratot, hogy szüntelenül járhasanak és nem voltak kiadói társaságok, melyeknek osztalékkal kell megörvendeztetniük részvényeseiket. A költő, az író vates volt: népének jövőmondója, aki ezt a jövődőt a nép mindennapi életének, bajainak és örömeinek, hibáinak és erényeinek nagy könyvéből olvasta ki és írta le a többiek okulására. A jövődőt, amit megjósolt, maga teremtette meg.

Aztán hosszú zavaros korszak következett és tart még mindig. A gép és a pénz összekuszálta az írást s megrontotta igazi természetét. Elkövetkezett az idő, amikor a könyvet nem azért nyomtatták már, hogy tanítson, hanem azért, hogy pénzt keressen: nem az írónak, hanem azoknak, akik urrá lettek a gép és a pénz felett. Még nagyobb lett pedig ez a zavar ott, ahol a pénznek a gépnek, meg az írásnak urai szeszélyes, kiszámíthatatlan összevisszaságban más népek, különböző vérmérsékletek és hagyományok fiaiból kerültek ki. Ez nem is lehetett másképpen.

Minden zavar után azonban előbb-utóbb elkövetkezik a tisztulás. A zavar törvényeket próbál alkotni, melyekkel meg akarja magyarázni magát. Az irodalmi zavar is ezt tette. Homlokegyenest ellenkező elméletek és tanítások születtek meg az irodalom hívatásáról. Újabb meg újabb könyvek jelentek meg a szép kultuszának legfőbb parancsáról, az írástudók árulásáról, az elefántcsonttorony fenkőlt esendjéről és arról, hogy az író felette áll minden isteni, meg emberi törvénynek és vakon engedelmeskedhetik a tehetség titokzatos szavának. Minden író új világok magja akart lenni,

Ingyen vásárolhat!**MARKOVITS nődivatárúháza**

ORADEA,

Regina Maria tér

10 éves jubileumi akcióján.Május hó egyik napja egy pártatlan zsüri által, Dr. Hărăgus közjegyző közbejöttével **ki lesz sorsolva.**

A kisorsolt napon eszközölt vásárlások teljes összegét a cég készpénzben visszatéríti!!!

Itt az alkalom ingyen ruházkodásra!!!

amely körül lassanként megszilárdulnak a gőzök és gázok, melyet a tehetség lövelt az úrbe; a lassan szilárduló talajon pedig valamikor majd egészen új élet indul új virágokkal, új színekkel, új emberekkel, új erkölcsi és isteni törvényekkel...

Mély tisztelettel vagyunk eltelve az irodalom és a tehetség iránt. Sok, nagyon sok könyvet olvastunk azonban mostanában, melyet efféle érzésekkel tettünk le, rendszerint még mielőtt az utolsó oldalhoz elértünk volna. Ezek között, sajnos, transzylván könyvek is akadnak.

A zavar pedig, melyet az irodalom válságának szokás hivatalosan nevezni, a kisebbségi életben könnyen és gyorsan tisztul. A tisztulás a világon mindenütt folyamatban van és irányja az egyszerűsödés: visszatérés az eredeti, az alapvető, a gyökeres problémákhoz, az élet elemeihez és forrásaihoz. Erre a visszatérésre a kisebbségi népeket az élet kényszeríti.

Ezelőtt 100 évvel Conscience Hedrik korában a flamand nép számára, hogy valóban nép lehessen, egyetlen probléma jelentett mindent: a nyelv problémája. A nyelv, egyedül a nyelv köti össze a népet azokkal, akiket tehetség és tudás kiemelt a tömegből és magasabb helyekről meszebb ellátnak más népek, más világok felé, messze a jövődöbe is. A közös nyelv, ha el tud benne terebélyesedni a nép és megtanulja forrón szeretni, ha tudja értékét és jelentőségét és nemcsak szerszámmal használja, tehát rontja, ahogyan a szerszámok kopnak a kezében, — egyre szorosabbra fűzi össze az embereket. Ebből a közelségből születik aztán meg a közösségnek az a magasrendű állapota, amit a nemzeti érzés fejez ki.

A transzylván magyar népnek is vannak ma olyan problémái, mint 100 évvel ezelőtt a flamandok számára az ő elhanyagolt és lenézett anyanyelvük volt. Nemesak maga a nyelv is, hanem mellette sok más, melyben ezer és ezer magyar él, vergődik, keresi az utat. Mindenki ilyen problémák között él, csak mintha az írók élnének titokzatos szigeteken, melyeket hol a mult köde leng körül, hol világnézeti és bölcséleti felhők takarnak el a közönséges halandók szemétől. Pedig itt élnek ők is közöttünk és sokkal többet szenvednek, gyötörődnek és tépelődnek, mint a közönséges, robotoló polgár. Mi az oka annak, hogy ez a mindennapi élet és a jövődönek az a csirája, melyet ezek a göröngyök takarnak, oly ritkán, oly féltéken és bizonytalanul üti fel a könyvekben a fejt és nyújtogatja a nap felé?

Bizonyos, hogy nem könnyű ma ezeket a problémákat kifejezni. Annál izgatóbb és nagyobb azonban a művészi feladat. Mert bizonyos az is, hogy ma számtalan olyan probléma van, sőt talán minden igazi mai problémánk olyan, hogy szólanunk azokról, mely emberi és nemzeti közösségüket kifejezni és megérteni, egyesegyedül — irodalommal lehet. Sajátságosan, különösen egyéni irodalommal, melyet éppen ez a mélység, ez az emberi és nemzeti egység tesz transzylvánná, ugyanakkor azonban a magyar irodalom könnyes fényű gyöngyivé, ahogyan a tengeri igazgyöngy is a kagyló falának színeiben csillag.

A transzylván nép mostani egész élete nagy gondolatokat ringat. Ezek a gondolatok az írókat várják, aki karjára veszi őket és felneveli belőlük azt az új transzylván magyar embert, aki meg tud birkózni új életével.

A ditraui Egyházközség iskolaépülete visszaadásáért Vorbuchner püspök a pápai nuncius közbenjárását kérte

Nyilatkozik Vasile Chele tanfelügyelő

Mercurea-Ciuc. Saját tud. A ditraui nyolctanerős hitvallásos iskola elvételével és a közigazgatási község elöljáróságának történet átadásával előző híradásainkban részletesen foglalkoztunk. Beszámoltunk arról, hogy az egyházközség megbízásából dr. Lőrincz József plébános, dr. Puskás Levente ügyész a fővárosba utaztak, hogy az odaérkezett Vorbuchner püspökkel együtt illetékes helyeken megtegyék a szükséges lépéseket, a bírói intézkedés téves értelmezésével végrehajtott iskolaátvétel hatálytalanságára. Tekintettel arra, hogy a húsvéti ünnepek miatt a minisztériumok nem tartottak szolgálatot, Vorbuchner püspök csupán Cassulo András pápai nunciushoz fordulhatott közbenjárásért.

A pápai nuncius kitüntető figyelemmel fogadta Vorbuchner püspököt. Készséggel hallgatta meg az iskolával összefüggő részleteket, majd átvette a püspök francianyelvű emlékiratát és megígérte, hogy sürgősen eljár, még május 2-ika előtt, amikor az iskolák húsvéti szünideje befejeződik, a belügyminisztériumnál és reméli, sikerül kieszközölnie olyan rendeletet a község elöljárósága részére, hogy az elvett iskolaépületet adja vissza az egyházközségnek a katolikus iskola zavartalan működése biztosítására.

Az egyházközség időközben úgy határozott, hogy dr. Gyárfás Elemér-t is felkéri a tárgyalásokon való részvételre és részére ügyvédi meghatalmazást ad. A tényhatalmas részletes ismertetése céljából dr. Lőrincz József plébános a fővárosból egyenesen dr. Gyárfáshoz utazott. Dr. Gyárfás Elemér, mint mindig, amikor a magyarság ügyéről volt szó, most is készséggel

vállalta az egyházközség képviselőjét és tárgyalásait az illetékes körökkel már meg is kezdte.

Munkatársunk beszélgetést folytatott a ügygel kapcsolatosan Vasile Chele tanfelügyelővel is. A tanfelügyelő a következőket mondotta:

— Bírói ítélet mondotta ki, hogy a központi iskolaépület is a közigazgatási község tulajdona. Az ítélet jogerős, tehát vita tárgya sem lehet. Távol áll tőlem, hogy az épület és ingatlana tulajdonjoga kérdésébe beleszóljak. Lehetséges, hogy a további eljárás során az egyházközség újra az iskolaépület és ingatlana tulajdonába lép. Jelen pillanatban az a helyzet, hogy az épület bíróságon a község elöljáróságnak adatott át, mely állami oktatás céljaira részünkre engedte át. Ezt a nemes cselekedetet vissza nem utasíthatjuk, ellenkezőleg köszönettel fogadtuk.

— A húsvéti szünidő elteltével, május hó 2-án beköltözik az állami iskola az épületbe?

— Azt ebben a percben nem tudom. Az iskolai felszerelés az egyházközségé. Mindenestre a község állami iskolai igazgatóságának hatáskörébe tartozik ez a kérdés és nem kétséges, hogy ha szükség lesz az iskolaépületre, pedig van, hisz a megszüntetett iskola 267 növendékének ezévi iskoláztatását valamelyik iskolának be kell fejeznie, a községi elöljáróság hamarosan beszerzi a hiányzó iskolai felszereléseket.

A tanfelügyelő nyilatkozatából azt lehet kivenni, hogy amennyiben az egyházközség közbenjárása nem vezet eredményre: a gyermekeket állami iskolába fogják átírni. (a. i.)

Repülőgépkiallítás, a fénytechnika csodái, háznagyságú rádió a Budapesti Nemzetközi Vásáron

Budapestről jelentik: Pénteken nyílt meg nagy ünnepségek keretében a Budapesti Nemzetközi Vásár, amely május 9-én estig lesz nyitva.

A vásár rengeteg látványossága közül egész rendkívül figyelmet követel magának a vásár keretében rendezett repülőgépkiallítás, amely a repülés egész történetével és a repülőtechnika mai fejlettségével ismerteti meg az érdeklődőket. A franciák itt mutatják be először Európában azt a repülőcsodát, amely bár mindössze 80 lóerős, mégis 320 kilométert repül óránként, ami a sportrepítés csúcsteljesítménye. A lengyelek egy egészen modern sebességszállító mentőrepülőgépet, a németek egy világrekordgépet állítanak ki, amely 1200 lóerős és 989 kilométer sebességgel repül óránként, de kiállítanak egy 1600 lóerős Zeppelin-motort is. Huszonket vitorlás és motoros repülőgép szerepel a kiállításon, köztük az első magyar konstrukciójú gép, amellyel annakidején Europa-bajnokságot nyertek és a legmodernebb, a Tájfut, amely a leggyorsabb röptü

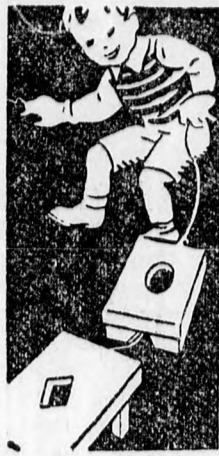
gépcsoda. Légifénykép-kiállítás, a gázvédelem, légvédelem bemutatása és egy állandóan üzemben lévő repülőgépipítő műhely egészíti ki még a repülőgépkiallítást. Ebben a műhelyben a vásár 10 napja alatt teljesen felépítettek egy modern vitorlázó gépet.

Lenyűgöző látványt kap a közönség a fényarchitektúra pavillonjában. Az elsötétített teremben egymásután gyullannak ki a legmeglepőbb elgondolással rejtett fényforrások és ontják gyönyörű színekben játszó sugarakat a csodálkozó közönségre. A fényeket nem kevesebb, mint 2000 különböző izzólámpa szolgáltatja, amelyeknek fogyasztása naponta több mint 400 ezer wattóra. Érdekes élményhez és felbecsülhetetlen értékű tanulságokhoz jut a közönség a rádióházban is. Egy modern rádiókészüléket építettek itt fel olyan nagyságban, hogy a csövek és huzalok között kényelmesen sétálhat az ember, hogy közvetlen tapasztalatokból ismerje meg és értse meg azt a csodát, amit rádióknak hívunk.

Megbénította a spanyolországi hadművele- teket a rossz időjárás

Párizsból jelentik: A spanyol harcerekrekről érkezett jelentések szerint a rossz időjárás és a folyton ismétlődő heves viharok teljesen megbénították a hadműveleteket. Csúpan annyi történt, hogy a köztársaságiak kisebb ellentámadást kíséreltek meg, de az meghiúsult.

Arando tábornok csapatai hatalmukba kerítették egy köztársasági páncélvonatot, mely a tengerparton kísérelte meg a nemzetiek előnyomulásának feltartóztatását.

Ez az én vonatom...

mondja a gyermek, amikor játszik — azonban On, amikor fájdalmai vannak, nem szabad bebeszéljen önmagának semmit. Hiába mondja az utánzat használatakor „ez épp oly jó mint az aspirin”, a hatás elmarad; mert csak a valódi aspirin garantálhatja a gyors és biztos hatást és a tökéletes ártalmatlanságot.

ASPIRIN
TABLETTA

csak a „Bayer” KERESZTTEL valódi!

Daladier megelégedéssel nyilatkozott a londoni tárgyalásokról

Hazaérkeztek Párizsba a francia államférfiak. — A kiadott hivatalos közlemény csak általánosságban említi a fölvetett kérdéseket. — A közép-európai államoknak nyújtandó segítség kérdését külön-külön vizsgálják meg

Londonból jelentik: Daladier és Bonnet péntek este kíséretével együtt repülőgépen visszatért Párizsba.

A kétnapos francia—angol miniszteri tanácskozások az angol—olasz egyezmény horderejének áttekintésével kezdődtek. A Reuter arról értesül, hogy Daladier francia miniszterelnök első szavával, melyben Chamberlain üdvözlésére felelt, hangoztatta, hogy melegen üdvözlözi az angol—olasz egyezményt és reméli, hogy rövidesen Franciaország is ilyen egyezményt köt. Az abesszin hódítás ügyében mind két fél azt a nézetét vallotta, hogy

nem lehet a Népszövetség elfeladását követelni, de realiztikusabb magatartásra van szükség és el kell ismerni, hogy csak erőszak, vagy erőszakos fenyegetés szüntetheti meg az Abesszinia feletti olasz fennhatóságot.

A spanyol kérdés tekintetében angol részről azt a reményt hangoztatták, hogyha sikerül Franciaországnak Olaszországhoz való viszonyát javítani, ez lényegesen előmozdítaná az

önkéntesek elszállításának előhaladását. Katonai kérdésben hamarosan megegyeztek, hogy tovább folytatják az 1936-ban megállapított vezérkari érintkezést.

A tárgyalások második napján az angol és francia államférfiak a közép-európai problémát vitatták meg, különös tekintettel Csehszlovákiára. Megegyeztek abban, hogy utakat és módokat fognak keresni a cseh kérdés békés megoldásának elősegítésére. Anglia azt a véleményt hangoztatta, hogy a cseh kormány és a szudéta németek közötti megegyezés nem fordulhat meg pusztán csak a cseheken és Henleinnek is hozzá kell valamivel járulni a megoldáshoz. Felvetették a Csehszlovákiának és Közép-Európa egyes államainak nyújtandó segítség kérdését is, de tekintettel az idő rövidségére és a fölvetett szakkérdések bonyolultságára, elhatározták, hogy külön-külön vizsgálják meg, milyen segítséget nyújthatnak. Amikor már teljesen tisztázták a kérdéseket, közölni fogják egymással megállapodásaikat.

Hivatalos közlemény a kétnapos tanácskozásokról. Közép-Európa ügyében általános megállapodás jött létre

Az angol—francia megbeszélésekről hivatalos közleményt adtak ki. Ennek főbb pontjai a következők:

Az angol és francia miniszterek Londonban tartott tanácskozások során elhatározták, hogy az angol és francia vezérkarok közötti érintkezést, amelyet a már 1936 május 19-én létrejött egyezmény is előírt, folytatni fogják. A francia miniszterek kijelentették hozzájárulásukat azokhoz a tárgyalásokhoz, amelyek az angol és olasz megbízottak között Rómában folytak és amelyek az angol—olasz egyezményhez vezettek. Az angol miniszterek viszont kifejezésre juttatták azt a reményüket, hogy a francia—olasz tárgyalások mihamarább kielégítő eredményre fognak vezetni. Az angol miniszterek és a francia miniszterek is helyeselték a földközi-tengeri megegyezést. Egyetértettek abban a tekintetben, hogy a spanyolországi önkéntesek elszállítására megállapított feltételeket javítani fogják és megkönnyítik a hadianyag elszállítására vonatkozó tárgyalásokat

Közép-Európa ügyében általános megegyezés jött létre és megállapodtak a tanácskozás résztvevői azoknak a rend-

szabályoknak tekintetében, amelyeket a probléma megoldása és a béke érdekében alkalmazni kell.

Szó volt a távolkeleti helyzet bizonyos vonatkozásairól, továbbá a Népszövetség legközelebbi tanácsulésével összefüggő kérdésekről is. Az angol és francia miniszterek megállapították, hogy érdekeik megegyeznek és a múltban is megegyeztek abban a tekintetben, hogy a két ország közötti érintkezést, mint amilyen a mostani tanácskozás is volt, tovább folytatják. Ugyanígy tovább fejlesztik az együttműködés politikáját nemcsak a honvédelem, hanem a nemzeti és nemzetközi élet mindazon eszményei tekintetében, amelyek a két országot összefűzik.

„A LEGJOBB BENYOMÁSOKKAL TÉRTEM VISSZA...”

Párizsból jelentik: Daladier és Bonnet péntek este fél 8 órakor megérkeztek a lebourgeti repülőtérre. Innen egyenesen a külügyminisztériumba hajtottak. Daladier miniszterelnök a sajtó képviselői előtt a következőket mondotta:

— Közlhetem, hogy megegyezésre jutunk és azok a határozatok, amelyeket hoztunk, remélhetőleg jó következményekkel fognak járni. A legjobb benyomásokkal tértem vissza londoni utamról.

Daladier miniszterelnök ezután a külügyminisztériumban azonnal tanácskozást kezdett Marchandeu pénzügyminiszterrel.

Londonból jelentik: Az angol—francia tanácskozások befejezése után lord Halifax külügyminiszter magához kérte Grandi olasz nagykövetet és Kordt német nagykövetségi tanácsost. Megmagyarázta előttük, hogy

az az elhatározás, mely szerint folytatni fogják a vezérkari megbeszéléseket, csak az 1936 évi vezérkari egyezmény következménye és nem jelent új kötelezettség vállalást, vagy politikai irányváltást Anglia részéről.

NÉMETORSZÁG ELÉGEDETLLEN.

Berlinből jelentik: A péntek esti német iapok a londoni angol—francia megbeszélések eredményét abban látják, hogy az angol—francia katonai együttműködést katonai szövetséggé építették ki és hogy Franciaországnak sikerült felkelteni Anglia érdeklődését a közép-európai kérdések iránt. A „Berliner Börsenzeitung” érthetetlennek tartja, miért akarja Anglia megakadályozni Németország közép-európai terjeszkedését. Hiszen Németország gyarmati követelései előtt az angolok azzal az indokollással térnek ki, hogy a német birodalomnak Európában is van terjeszkedési lehetősége. Anglia nagy súlyt helyez arra, hogy ne zárják el előle a tengerentuli nyersanyagforrásokat, de Németország sem engedheti meg, hogy elzárják előle az európai nyersanyagforrásokat. Aki Németország ellenes politikára akarja bírni Csehszlovákiát, az vegye tudomásul, hogy nem lehet Németország délkeleti oldalán hosszú időre tarthatatlan helyzetet teremteni.

A „Deutsche Allgemeine Zeitung” a londoni tárgyalásokról vezető helyen a következőket írja:

— Ha Anglia most visszatér a szövetségi politika módszereihez, feltételezhetően meg gondolta, milyen következményei lehetnek ennek a lépésnek. Megértjük, ha Anglia szükségesnek érzi helyzetének megerősítését, ez azonban nem szolgálhatja Európa megbékélését, amit pedig Chamberlain szintén egyik céljával tűzött ki.

KÖZTARSASÁGI SPANYOL TILTAKOZÁS AZ ANGOL—OLASZ EGYZEMÉNY ELLEN.

Londonból jelentik: A köztársasági spanyol kormány nagykövete az angol kormányának átnyújtotta kormánya tiltakozó jegyzékét. Utal az angol—olasz megegyezésre, amelyben a brit-kormány — a jegyzék szerint — hozzájárult, hogy az olasz önkénteseket a polgárháboru befejezése előtt nem kell visszahívni. A spanyol kormány ezért kénytelen Anglia magatartását nemcsak igazságtalannak, hanem a lázadóknak kedvező politikának is tekinteni és e politika ellen tiltakozni.

A béna koldus pénze

Nem szívesen járok mostanban az útkereszteződésnél, ahol városrészem keskeny, zepzugas utcái a belváros felől hozzám vezető s valamivel tekintélyesebb utcákkal együtt a Calea Călărăsi széles, komoly közlekedési vonalába torkollanak. Pedig amióta ezen a tájon lakom, napjában többször is itt kell elhaladnom, ha dolgom a belvárosba visz vagy onnan vissza otthonomba hoz.

Egy béna koldus áll ezen a sarkon; a napnak minden szakában esőben, hóban és kánikulában itt látom évek óta már. Torz arcú, nyomorék ember. Hóna adá szorított mankói nyomásától füléig dudorodó vállai közül úgy tekintget szerte a világba, mint odujából a ragadozó. De másként nincs megjelenésének semmi támadó jellege. Soha alamizsnakérésre nem nyújtja a kezét. Valami visszás koldusönérzet ömlik el rajta, ahogy ott áll szótlanul és zárkózottan, fanyar arcán a kínlódás, a kor s az idők viszontagságainak kemény barázdáival, amelyek néha mosolyhoz hasonló fintorba futnak össze a szája és a szeme körül, majd nem följényes és kérkedő mosolyba, mintha hívalkodni akarna a rokkantsággal, a tehetetlenséggel, a lerongyolódottsággal, ami ide állította emberi könyörületességet lesni a sarkon.

Mindig visszataszított ez a jelenség. Soha se láttam benne semmi szánalmasat és megindítót. Az ember el kellett, hogy fordítsa tőle a fejét és gazdsági, társadalompolitikai meg egyéb mentségeket keresett magában, lelki ürügyeket és kibúvókat, hogy adakozás nélkül elhaladhasson mellette.

Efféléket gondoltam ilyenkor.

— Én eleget áldozok magyar jótékonyági célokra... Kérjen ez a szerencsétlen flótás az ő saját nemzettársadalmi vagy felekezeti alakulataitól.

Vagy:

— A város, meg az állam kötelessége, hogy felemelje és támogassa az ilyen eseteket. Miért hagyják a sarkon ácsorogni őket... Építsenek nagy menhelyeket és egyéb intézményeket számukra...

Vagy pedig:

— Tartóztassa fel ez az ember a mankójával, a nyomorúságával az autóban ülőket... A gazdagokat és dúslakodókat... Mert igazságtalan, hogy a koldusnak is azok adakozzának, akiknek járműre nem telik.

És soha sem adtam neki egy lejt sem. Éveken át. Már ismerős lehettem előtte, bár nem vettem észre, hogy megnézett volna. Senkit se nézett meg. A tekintete mindig magasan járt, mintha emberfeletti rétegekben keresett volna menekvést, anélkül, hogy nagy megalázkodottságában a legfelső fórumhoz, az Istenhez folyamodni mert vagy akart volna. Gyötrelmem és valami konok, rettentő humor vegyült a tekintetében. Soha esengést vagy várakozást nem olvastam ki belőle.

De azért elég sűrűn adakoztak neki az emberek. A bucaresti utcának meleg szíve és erős szociális érzéke van. Rám azonban a jó példa se volt semmi hatással. Soha még koldussal szemben ilyen keménynek, ilyen megátalkodottan és gonoszul fukarnak és önzőnek nem éreztem magam. Nem változtatott állásfoglalásomon se a nyár heve, se az ősz velőkiig ható nedves borongása, se a tél csikorgó hidege, amelyben pedig megrázó fokra hág a koldus-szenvedés.

Ez az idei tél azonban, — nem annyira jótékonyági, mint inkább politikai téren — lényegesen eltért a többi telektől. Mozgalomokkal, eseményekkel, sűrű változásokkal volt tele. Más esztendőktől téli évadjában inkább a parlament felé vezető úton voltam járatos, az idén azonban gyakrabban rőttem azokat az utakat, amelyek a belváros felé vezetnek s amelyek egyik sarkán a béna koldus áll... Ha telefonon bementél nekem, hogy „ismét kormányválság van”, — akkor eddig a sárokig rohantam gyalog, hogy a 32-es autóbusszal a királyi palota elé vagy a miniszterelnökségre

siesssek, belevetni magam az események sodrába, — ahogy mondani szokás... És ilyenkor mindig felbukkant előttem ez a borzalmas emberi torzó, ez a visszataszító fintor, amely mintha lekaparhatatlanul ragadt volna itt az utcaképhez. De mindig sietve és bosszúsán elfordultam tőle, ezuttal az ideges és elfoglalt ember érvelésével:

— Sürgős dolgom van!... Ismét kormányválság robbant ki! Világérdekeségű ügyben futkosok! Most nem érek rá alamizsnát osztogatni!

De valamelyik legutóbbi kormányválság vagy más rendkívüli jelentőségű fordulat alkalmával jóval emlékezetesebbé vált számomra ez a szerencsétlen ember annál, hogy a különös sietség fokozott lelki izgalmában a szokottnál is élesebben és bántóbban villant fel a képe előttem.

Az egész éjjel zajló nagy eseményt követő reggel a rendes időnél jóval később jelentek meg a lapok. Míg máskor már félhétkor előszobám ajtaja elé dobja dillandó rikkancsom a reggeli lapokat, amelyekből első tudósításaim anyagát merítem, ezen a napon még félnyolckor se jelentkezett a fürge kis olteniá gyereke. Nagy szorongatottságot jelentett ez számomra, mert félkilenckor már megszólal telefonomon egy külföldi sajtóiroda hívása s akkorra beolvasásra készen kell állania a nagy események napjain különösen terjedelmes és pontos tudósításnak.

Már háromnegyednyolc volt és még mindig nem hangzott fel kis rikkancsom ismert, munkára serkentő kiáltása: „Ziare... Universal-Timpul-Curentul”. — amelyet akkor hallat reggelként, amikor az én utcámba befordul... Nyolc óra — és még mindig sehol semmi.

Háziruhában, idegesen jártam fel-le íróasztalom előtt. Felhívtam a telefonközpontot: nem lehetne-e kivételesen egy félórával elhalasztani a külföldi jelentkezést?... A válasz elutasító... A külföldi sajtóügynökség számára pontosan be vannak osztva Bucaresti, Belgrád, Konstantinápoly s a többi fővárosok. Nem lehet felborítani a rendet.

Tehát félkilencre kész lennem. S már mingyárt negyedkilenc. Most már le kell tennem arról, hogy nyugodtan előre lefordítsam és elkészítem az anyagot... Ha most, most, ebben a percben érkeznek a lapok, még annyi idő van, hogy gyorsan átfussam, kijegyezzem őket s a jelentkezéskor egyenesen a román szövegből fordítva olvassam be a híreket.

De még mindig semmi jele, hogy a rikkancsok megjelentek volna a láthatáron. Autón beszárgulani a központba? Már késő.

Április 29-én nyílt meg a

BUDAPESTI

NEMZETKÖZI VÁSÁR

mely április 29-től május 29-ig tart.

50 %-os utazási kedvezmény

A CFR vonalain csak a visszautazásra IV. 29-től V. 19-ig, ha a felutazás IV. 19 - V. 9. között történt

A MAV vonalain Budapestre IV. 19-től V. 9-ig, visszafelé IV. 29-től V. 19-ig.

Vízummentes határátlépés.

Vásárigazolvány egyenként 120 lejért kapható az Európa utazási Iroda és a Wagons-Lits. Rt. Budapesti Székes fiókjainál.

Negyedkilenc. Magamra kapom a felöltőmet és kirohanok az utcára. Sehol egyetlen újságos ember. Futok az első sárokig: senki. Még néhány perc veszteség és végzetesen lemaradok a világerdekeségű esemény éjféltutáni és kora hajnali fejleményeivel.

...Egyiramban rohanok a második sárokig, hálha sikerül itt elcsípnem az én rikkancsomat. Ha itt átveszem tőle újságjaimat, akkor mégis nyerem azt a néhány percet, amit a szegény loholó gyerek elveszt, amíg bedobja a lapokat a közbeeső bérházakban lakó rendes vásárlóinak... S minden percen nagy mesterségbeli érdekek múlnak. Talán külföldi tudósítói állásom is... Kitérek a Calea Călărăsi sarkára, ahol más reggeleken már hat óra után rajzanak a rikkancsok, — de most sehol egyetlen egy se.

Izgatottan néztem körül. A szomszédház falához támaszkodva, szokott helyén, szokott fájdalmas és kacagó fintorával a mankós koldus állt.

— Eh, még ez is?! — mormogtam bosszusan és türelmetlenül. — Nem elég az én bajom?

A következő percben megjelentek a rikkancsok a szemben lévő utcatorkolatban. Két erős kamasz volt, fejlettebbek, mint az enyém: jobban bírták a késedelem miatt fokozott eréjű iramot. Hát az enyém, vajjon hol késlekedik? Tíz percbe is beletelhetik, amíg célhoz ér. S az már késő nekem... Hamar, ma kivételesen idegen rikkancstól kell megvennem a lapokat készpénz ellenében, mert ezekkel nincs heti fizetéses megállapodásom... Nyúlok a zsebembe... Egy lei sínus nálam. S egyetlen félíg-meddig értékes tárgy se. Egy bicska se. Egy gomb se. A fiúk már futnak el mellettem, hogy a következő pillanatban ki tudja melyik bérpalotában tűnjének el. Kétségbeesve nézek körül, hol találok ismerőst, aki bár egyetlen lap megvásárlására pénzt hitelezne nekem? Ha most elmulasztom a vásárt, akkor tíz perc múlva hiába cseng a telefonom. Egy sorom se lesz... Hol itt a mentség? És megint elém mered a sarki koldus rettentő fintora.

Egy gondolatvillanás és hozzá rohantam.

— Ugy-e maga látásból ismer engem?

A koldus csendesen, egyszerűen szólalt meg. Most először hallottam a hangját.

— Igen, ismerem az urat. Erre jár évek óta már.

— Nahát, — hadartam tovább, — ...Ha bízik bennem, adjon nekem három lejt kölcsön, mert sürgősen meg kell vennem egy újságot és nincs semmi pénz nálam.

A koldus szó nélkül belső kabátzsebébe nyúlt s a következő pillanatban elém tartott apró pénzzel telt tenyerét.

— Tessék... amennyi kell.

A vér arcomba szökött, de nem volt elmékedésre időm. Kikaptam három lejt a kezéből, megvettem egy lapot s még idejében érkeztem a telefonhoz, hogy — nem a szokott egyenletességgel bár, de mégis beolvassam híreimet. Csak a távbeszélés befejezése után döbbentem rá, hogy milyen nemes bosszút állt rajtam sokéves, mindig ridegen mellőzött ismerősöm, a sarki koldus.

Másnap egy huszassal fizettem vissza irtozásomat, de ez nem enyhítette feszélyeztettségemet a béna, tehetetlen emberrel szemben. Vannak hibák és mulasztások, amelyeket soha se tud jóvátenni az ember, s amelyek mindig égetni fojják, ha emlékezni kénytelen rájuk.

Ha csak tehelem, kerülnöm most már az utcasarkot, ahol a béna koldus áll.

Javor Béla.

Pályázat

57—1938 szám.

A plébánia épület átalakítására és általános tatarozására pályázatot hirdetünk. Érdeklődők forduljanak a római katolikus plébánia hivatalhoz: Băița, u. p. Tăuți-Măgheruș; gara: Busagjud. Satmar. Határidő: május 15. 1938. április 25.

Egyháztanács.

IDŐK SODRÁBAN

A spanyol helyzet

Irta: Rády Elemér

Itt, Közép-Európában az utolsó hetek nagy eseményei minden figyelmünket lekötötték. Ki ért volna rá most, mondjuk, a távolkeleti harc-tér alakulásával foglalkozni kinek jutott ideje arra, hogy figyelemmel kísérje a spanyol polgárháború legújabb eseményeit. Saját ügyein-ről volt szó, éljünk Közép-Európa bármelyik országában is, és ilyenkor a világpolitika nagy eseményei könnyen elhomályosulnak előttünk, elveszítjük a nagy összefüggések iránti érzékünket s csak a pillanatnyilag előttünk játszódó események érdekelnek.

Talán ezért történt, hogy ezekben az eseménytelen napokban az egész világsajtó szinte minden kommentár nélkül, a szükséges távirati jelentések leközlésével megelégedve, ment el a spanyol front legújabb eseménye mellett. Pedig az a körülmény, hogy Franco nemzeti csapatai

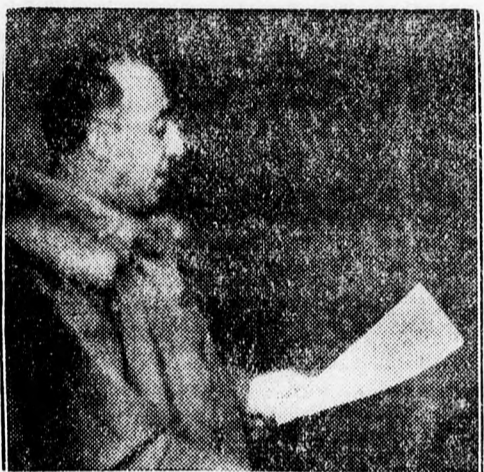
hozni s ezeket is minden kiképzés nélkül, fegyverzetlenül bevetették a harcra.

Emellett Franco hadipara is tökéletesebb és nagyobb lehetőségekkel rendelkezik, mint a két köztársasági Spanyolországé. Katalánia hadiparára katasztrófális csapást jelentett a pireneusi vízművek elvesztése, mert egy egész sor katalán gyár energia nélkül maradt s kénytelen volt leállítani a munkát. Azt mondják, hogy Franco vasával, szénével, gyáraival háromszor annyit termel, mint Negrinék. Ugyanez a helyzet az ellátás szempontjából is. Igaz, hogy Katalánia termékeny, gazdag föld, de kicsiny, Miaya a másik köztársasági terület viszont délkeleti részén ritkán lakott, természetesen sivatag, a híres spanyol homoksteppék vidéke és hegyvidék. A mezőgazdasági termelés tehát Franco területein többet tud produkálni s emellett itt rendes mederben folyik a munka, míg a köztársaságiaknál mindenki a harctéren van, nincs aki dolgozzék, nincs aki vessen és így nincs mit aratni.

Viszont nagy hiba volna a milícia erejét is teljesen lebecsülni. Itt is vannak nagyon jelentős előnyök, amelyek komoly nehézséget okoznak Francoéknak. A napokban például bebizonyosodott, hogy a barcelonai a Segre és az Ebros balpartját a Pireneusig vezető folyók vonalával együtt igen erős, ellenállóképes betonvonallá építették ki. Tortosa megerősítése is olyan tény, amelyet Franconak számításai közé be kell vennie.

Mindennél sokkal több nehézséget okoz, hogy délen a milícia irányítása egy komoly katonai, Miaya tábornok kezében van. Miaya eddig nem volt teljesen akcióképes, mert kezét a politikusok megkötötték, most azonban szabad kezét adták neki s így nincs kizárva, hogy még komoly nehézségeket okoz majd Francoéknak. Franco maga is tisztában van ezzel, ő is Miayát tartja az egyetlen komoly ellenfélnek s ő is úgy látszik attól tart, hogy Miaya Vinareznél ellen-támadásra készül és el akarja vágni a nemzetiek szűk tengerparti sávját és így ismét egyesíteni Katalóniát Dél-Spanyolországgal. Bizonyára ezért szüntette meg Franco a tengerparti offenzívákat és ki akarja itt építeni állásait.

A nemzetiek azzal is tisztában vannak, hogy a milícia belső gyöngeségét a külföldi segítséggel igyekeznek ellensúlyozni. A legutóbbi barcelonai légi parádé, amelyen egyszerre kétszáz, Szovjet-Oroszországból jött hadirepülőgép bátorította a népet, mielőtt az új armada a harctérre

Franco tábornok.

elérték a nagy tavaszi offenzíva célját, a tengert, azt mondhatnók, hogy sorsdöntő jelentőséggel bír az egész spanyol polgárháború kimenetelére.

A tengerig való lenyomulásnak talán legnagyobb értéke, nemcsak a laikus szemlélők, hanem a katonai szakértők szinte egyhangú véleménye szerint is a lélektani hatásban van. Azaz, hogy Franco elérte ezt a célt, olyan spanyol körökben, amelyek még bizonyos szkepszissel nézték a nemzetiek küzdelmét, igen jelentős hangulatváltozást idézett elő s többmillió bizonytalant és habozót hozott Franco táborába. A legjobb bizonyíték erre a hangulateltolódásra a francia újságírók beszámolója. A francia újságok szerint a Pireneusokon át francia földre menekült milícia-katonáknak ezelőtt három-négy héttel még alig egy százaléka kívánt Francohoz csatlakozni s a többi Barcelonába akart visszamenni, addig az utolsó napokban a nemzetiekhez jelentkezők aránya hirtelen tizenöt százalékra ugrott fel s azóta már túlhaladta a husz százalékot is.

Ez a hangulatváltozás azt bizonyítja hogy a nép lelkében a mérleg teljesen Franco javára billent. Katonai szempontból ez a változás sokat jelent, mert azt bizonyítja, hogy a köztársasági csapatokon teljesen urrá lett a szkepszis, már pedig olyan csapatokkal, amelyek a bizalmat és reménykedést is elvesztették, alig lehet diadalt aratni.

Franco helyzetét azonban sok más körülmény is kedvezőbbé teszi. Franco kezén az ország tizenhétmillió lakosa van, míg a köztársaságiak két területe csak alig kilencmilliónyi lakost számlál. Ebből következik hogy Franco lényegesen több katonát is tud a frontra küldeni, mint ellenfelei. A tavaszi offenzíva előtt például Franco több, mint félmillió ujoncot állított be az arcvonalba és új emberei alapos kiképzésen mentek keresztül. Ezzel szemben Negrinék százezer új embert sem tudtak össze-

Tortosa körül kemény harcok folynak. Egyébként Tortosánál Francoék 40 gépfegyvert és százezer töltenyt zsákmányoltak

Egyhetes kirándulások

PÁRISBA,

melyeket a

francia államvasutak hivatalos képviselője

rendez.

Indulás Bucurestiből minden szombaton.

Jelentkezéseket elfogad és információval szolgál az „EUROPA” Organizatia Națională Română de voiaj și turism irodái, így Oradean a

Banca „Dacia”

Str. Regele Ferdinand No. 9.

indult, elég szemléltető bizonyíték volt erre a külföldi segítségre. Az a hat, 1938-ban épült orosz őriástanok, amelyet a nemzetiek Tortosánál zsákmányoltak, szintén azt bizonyítja, hogy a felkészültség hiányait nagyon is igyekeznek kiegészíteni.

Ami pedig a hangulatváltozást és a lelkesedés csökkenését illeti, a milícia ezen is segít. A módszer, amelyet itt alkalmaznak, ugyan túlságosan oroszos, de eddig bevált. Azt csinálják ugyanis, hogy a megbízhatatlan ujoncokat a harctéren mindenütt kétoldalal a nemzetközi brigádok kísérik s feladatuk, hogy ne engedjék a katonákat elcsüggedni. A véres leridai harc után bebizonyította, hogy ezek a nemzetközi brigádok hogyan értelmezik a lelkesítést és ellenőrzést. Ezek a külföldi zsoldosok ugyanis, szükség esetén minden lelkiismeretfurdalás nélkül egyszerűen belegépfyvereztek a szegény fiatal spanyolokba s a nemzetköziség nagyobb dicsőségére, így ösztökölték őket saját testvéreik ellen a harcba.

Nehéz kérdés Franco számára a tenger és a vörös partok blokádja. Franco nagyon is érzi a hatalmas „Balears” cirkáló elvesztését s ezen igyekezik segíteni, hogy már másfél éve két tízezer tonnás cirkáló épített La Coronában s a két tengeri szörny állítólag már jövő tavaszra elkészül. He addig nem, így akkor Franconak biztosítva van a tengeri fölénye is.

Milyenek hát Francoék esélyei? Nem lehet kétséges, hogy Franco győzelme biztos, csupán az a kérdés, hogy mikor következnek be. Bizonyos körülmények óvatosságra intik Francot s a nemzetiek tudják, hogy a legnagyobb körültekintéssel és szisztematikusan kell eljárniuk. A legújabb megállás és szervezkedés azt bizonyítja, hogy ehhez is tartják magukat, nem sietnek, mert tudják, hogy az idő nekik dolgozik s a la lonque ők az erősebbek. Franco abban a kényelmes helyzetben van, hogy fokozatosan elérheti célját, Negrinék már képtelenek átvenni a döntő kezdeményezést. A milícia őszig védekezhet még a harctérre vetett munkásokkal és a szívósság utolsó fellobbanásával. Franco addig fokozatosan lejöhet a Pireneusokon a tengerig, vagy esetleg felmehet Taragossáig és Barcelonáig, esetleg dél felé Valenciáig. Ha őszig elvágja Katalónát Franciaországtól, s délen Madrid előtt elzárja az utat Valencia és Kartagénia elfoglalásával a tengertől — nyert ügye van. Ha addig nem jön valami nagyarányú vörös segély, Franco győzelme biztos. Nem lehet kétséges az sem, hogy egy ilyen „külföldi beavatkozás” sem tudná már megtörni a nemzetieket, de ez elhuzhatná a háborút. Enélkül azonban a mai helyzet alapján minden objektív szemlélő bizhat Franco ősi teljes sikerében és abban, hogy a következő karácsonyra a Pireneusi félszigetről is kitakarítják a bolsevizmus nyugatra tolt előőrseit.

HIREK

MAGYAR LAPOK
Keresztény magyar napilap

Oradea, Strada Regele Carol II. 5

ELŐFIZETÉSI ARAK: Belföldön: Egész évre 800, félévre 400
negyedévre 210, egy hóra 70 lei.
Magyarországon: Egész évre 50 P, félévre 25 P, negyedévre 15 P.
Egyes szám ára 20 fillér, vasárnap és ünnepen 24 fillér.
Postafelraképzési csekk számlánk száma: 80.037.
Telefon: 12-27.

Cluj szerkesztő: **úr Sulyok István**

Kéziratokat nem örzünk meg és nem adunk vissza.

Május elseje

Boldogasszony szépséges hónapja. Május, hittel, bizodalommal, szeretettel köszöntünk! Csodálatos szépségű májusnak hajnali üzenetével új akarásokra, új alkotásokra lendül az alkotásra vágyó emberi gondolat és építésre izmos kar. A munka ünnepe Május elseje, de nemcsak a munkásé, hanem a munkaadóé is; mert ketten együtt örülnek annak, hogy építettek, dolgoztak, alkottak — és a munkának mutatkozik eredménye is. Kenyérben, amit szeletre szel az ételészkező kéz és szeretetben, ami a májusi nap fényében ragyog az emberi lelkekre. Kenyér és szeretet nélkül nincs békeség és Tavaszunk napja sem süthet olyan roval, ha a két fontos létalappnak tükrö fel nem erősíti fényét.

Május, tündérszép hónap, Isten hozott!
Te vagy a Szűzanya hónapja, s vén hangok kongó, hangzó, borongó hangja áhítatra hívja a hivatkozott, hogy imádságos lélekből zengjen az ének: „Boldogasszony Anyánk...”

És, amíg zeng a templomi ének, ligetekben, erdők, mezők mosolygó tisztásain, lankáin munkások éneke zendül, acélos erővel. Május elsején ölelkezik a Hit és a Munka. A kikelet, a tavasz, az öröm ünnepe ez a nap, ünnepe annak a munkának, amelyik épít és alkot. Május elsején az egész világon megállnak a gépek, a malomkerekek; a számszámokat leteszik az izmos munkások, hogy a tavaszi újjászületés napján egy gondolatban ünnepejenek.

Romániában hivatalos munkaszünettel köszönti a nép a kikelet hónapjának első napját, amelyet majálisokkal, kirándulásokkal, néptáncokkal, felvonulásokkal szoktak megünnepelni. Valósággal átment már a köztudatba, hogy májusi elsején ki kell randuini valahova, mert így követeli azt a tradíció. Kévesen tudják azonban, honnan származik a májusi elsejei ünnepség és miért lett ez a nap a munkások a maguk ünnepe napjává.

A történelem szerint 1531 májusi elsejére vezethető vissza a munkásünnep keletkezése. 1531 májusi elsején tiltakoztak u. i. legelőször a világ munkásai az olaszországi Lucca városkában — ahol nagy selyemszövőde volt — a munkásság kihasználása ellen; és akkor követelték legerélyesebben a bérminimum megállapítását is. Később, 1889-ben a párizsi kongresszuson emelték aztán igazi jelentőségűre májusi elsejét, amikor is a kongresszus június huszadiki zárülésén a francia kiküldött, Lavigne javaslatára a kongresszus májusi elsejét avatta a munkások ünnepnapjává. Hosszu időn át a munkások követeléseik mellett való tüntetésekre is felhasználták májusi elsejét, s felvonulásaikon, négyvüléseiken a nyolcórás munkaidő és a választójog mellett nem egyszer parázs demonstrációkat rendeztek. A nyolcórás munkaidőért egyébként már az 1516-iki megmozdulásokon küzdöttek a világ munkásai és Európa legtöbb államában már régen be is vezették ezt.

Az idej májusi elsejét is lelkesedéssel, hittel, bizakodással ünnepli meg a világ munkássága. Az is, aki munkában van és dolgozhatik és az is, aki hónapok, esetleg évek óta munka nélkül létezik. Bárha ez az idej májusi elseje lenne az utolsó, amelyiken munkánélküli is ünnepel és az eljövendő májusok nyugodt és békés munkálkodás közben találják a világ minden munkását, — hogy a termelő erők ölelkezhessenek ezen a napon a Természet sarjadó és új életet fakasztó erőivel...

Ebben a reménykedésben köszöntünk: Boldogasszony szépséges hónapja, május! (H. Ö.)

A legszebb szindarab. A cluj Kolping legényegylet a Baron L. Pop-utca 3. szám alatt 1938. május 7-én, este 9 és délután 5 órakor előadja Léka-Hévesi gyönyörű színművét, „Az új földesur” c. három felvonásos szindarabot. Kétund munkedvelők játézanak.

IME EGY EMBER, AKI MEZEI MUNKÁT VÉGEZ

Izmai — a mindennapi, állandó munkában — megacélosodnak Melle — amelybe reggeltől-estig friss levegő hatol — az erők Szervei jól működnek, egészsége tökéletes.

AZ IRODAI TISZTVISELŐ

Ugyanakkor, akinek háta munkája fölé görnyed, órákon át mozdulatlanul ül és elhasznált levegőt lélegzik be, egészen más körülmények között él. Épp ezért, az esetek 80 % -ban rossz a vérkeringése, mája duzzadt, székrekedésben szenved, így állandóan rossz a közérzete. Egészségi állapotát a következőkben foglalhatjuk össze: meglassult anyagcsere, azaz a mérgező anyagok és salakok tökéletes kiválasztása. Ilyen esetekben az URODONAL kúra nagyon hasznos. Rendszeresen kiválasztja és eltávolítja az összes ártalmas anyagokat; tehermentesíti a májat, rendszeressé teszi az epe kiválasztást, definficiálja a beleket, rugalmassá teszi a vérereket és revitalizálja a vért.

Kapható gyógyszerárakban és drogériákban.

URODONAL

A LEGJOBB REUMA ELLENI SZER

CHATLAIN KÉSZÍTMÉNY MEGBIZHATÓ MÁRKA

Keltős esküvő. Timișoara. Saját tud. Jimbolean két fiver, ifj. Zappe Péter gazdálkodó és Zappe János magántisztviselő egyszerre vezettek oltárhoz menyasszonyaikat Heim Grétét, illetve Linster Annát. Az esketést Engelhardt József főesperes-plébános végezte. A lakodalmon mintegy kétszázan vettek részt.

UJABB FELVILÁGOSÍTÁS A BÉRMUNKÁSOK ÉS SZOLGÁLOK ADÓJÁRÓL. Oradea. Saját tud. A bihormegyei adóhivatal 1938 április 10-én megjelent közleménye kiegészítéseképpen, a legújabb miniszteri leirat alapján pótlólag a következőket hozza az érdekeltek tudomására. A pénzügyminisztérium rendeletében kimondja, hogy azok a kezimunkások, akik napi, heti, vagy havonkénti bért kapnak, valamint azok a szolgálok, akik csak személyi, vagy házimunkát végeznek és semmitféle intellektuális munkára nem képesek és nem használhatók, ipari és kereskedelmi vállalatok irodáiban és netto jövedelmük nem haladja meg a 3000 leit, ezeknél az alkalmazottaknál 1000 leit leszámítanak a bruttó jövedelemből. A 3001 leien felüli fizetéssel bíró alkalmazottak nem élvezik a törvénynek ezt a kedvezményét. Az 1000 leien aluli fizetés mentesül a megadóztatás alól, csak a törvény 54-ik szakaszában előírt minimális adót köteles fizetni. Ez a levonás a kezimunkásoknál 3000 leig, ha a teljes négy hetet nem dolgozzák ki, a következőképpen számítandó: óránként: 3,20, naponként 41,66, hetenként pedig 250 leit.

Vallomást kell tenniük vagyoni helyzetükről a németországi zsidóknak. Berlinből jelentik: Göring tábornagy, a négyeves gazdasági terv végrehajtásának teljes tartalmu minisztere, rendeletet bocsátott ki, amelyben minden német állampolgárságu zsidót arra kötelez, hogy németországi és külföldi vagyonukat pontosan jelentsek be. Azok a zsidók, akiknek vagyona nem haladja meg az 5000 márkát, nem esnek a rendelet utasításai alá. A külföldi állampolgárságu zsidóknak csak a birodalom területén levő vagyonukat kell bevallaniuk. Ez a rendelet előírja azt is, hogy bármely ipari és mezőgazdasági vállalat adásvételi, vagy bérleti szerződését be kell mutatni az illetékes hatóságoknak, ha a felek közül az egyik zsidó. Ugyanigy be kell jelenteni minden vállalatot, vagy fiókot, amely zsidó vezetés alatt áll. Ezek a rendelkezések a zsidó vagyonok feltárazására történtek.

Hönig
Frigyes
**HARANG-
ONTÓDE**
Arad,
Str. Barfüia 10-21.
Alapítva:
1840.
Telefon: 376.

Erdemes községi jegyző halála. Timișoara. Saját tud. Tomnatic községben rövid szenvedés után 72 éves korában meghalt Meixensberger József nyugalmazott jegyző. Meixensberger József kiváló képességű ember volt, aki 1924-ig dolgozott a köz érdekében s mindenkinek jóindulatu tanácsokkal állt rendelkezésére. Anyai részről rokonságban állt néhai Bonnaz Sándor osanádi püspökkel. Érdekes, hogy édesatyja, de már a nagyatyja is jegyző volt Tomnatic községben. Ötvegye és öt gyermeke gyászolják. Az elhunytban Meixensberger Istvan pereci plébános édesatyját vesztette el.

FELKÉREM MINDAZOKAT AZ OSZTÁLYTÁRSAIMAT, akikkel együtt az oradeai premontrai rendi főgimnáziumban 1888. évben érettségilt tettem, hogy az ötvenéves találkozóon május 8-án, vasárnap délelőtt 10 órakor a gödöllői premontrai rendi főgimnáziumban megjelenni és címüket addig is velem közölni szíveskedjenek. Dr. Bozoky Kálmán, ny. miniszter tanácsos. Budapest, II. ker. Lánchidutca 6. szám.

* Érdekes ajándékozási akció. Oradea egyik közismert cége, a MARKOVITS nődivatruház, az üzlet 10 éves fennállásának emlékére ez évi május havában jubileumi hónapot rendez, hogy hűséges vevőkörének támogatását meghálálja. A jubileumi május hónap valamelyik napját egy pártatlan zsűri kisorsolja és a Markovits cég mindazoknak a vevőknek, akik ezen a kisorsolási napon vásároltak, teljes egészében visszatéríti az árúért fizetett összegét. Miután a kisorsolási napot előre senki sem ismeri, tanácsos májusban több ízben nagyobb vásárlásokat eszközölni a Markovits cégnél, hogy így nagyobb legyen az esély a fizetett összeg visszatérítésére.

Baiamare határában harmincméteres mélységbe zuhant egy gépkocsi. (Satumare). A copalnicmănăsturi országot mentén, Surdesti határában súlyos gépkocsiszerecsétlenség történt. A Cluj 602. rendszámú társasgépkocsi, amely a lapusul-gunuresci Horcoman-cég tulajdona és Sighet-Copalnic-Mănăstir között az utasforgalmat bonyolította le, meneurendszerinti pontosság-gal érkezett Cavnica. A gépkocsiban a vezetőn, a jegyzetdön és az ellenőron kívül öt utas ült. Kulcsár Miklós vezető rosszullétről panaszkodott, mire az ellenőr megkérte Sajovics Móric sighet-i illetőségű fiatalembert, aki vizsgázott gépkocsivezető, hogy vigye tovább a kocsit. Sajovics vállalkozott erre. Surdesti határában Sajovics elvesztette uralmát a gép felett, amely a kanyarulatnál az utról letért és a harminc méter mélységű szakadékba zuhant. A szinte teljesen össze-tört gépkocsi romjai alól Kulcsár gépkocsiveze-tőt kar- és lábtöréssel, Bubutescu ellenőrt kartöréssel és súlyos belső zúzódásokkal szedték ki, míg Schnitzer Izrael deji kereskedőnek a háta elégett. A többi utasok kisebb sérülésekkel uszátk meg a szerencsétlenséget. A három életveszélyes sebesültet a baiamarei kórházba szállították, ahol gondos ápolás alá vették őket.

Uj választótörvény Jugoszláviában. Belgrádt jelentés szerint illetékes körökben megerősítik azt a hírt, hogy Sztójadinovics, aki jelenleg Szlavoniában tartózkodik, Korosec belügyminiszterrel egy új választótörvényen dolgozik, amelyet rövidesen érvénybe is léptetne. Sztójadinovics szlavóniai tartózkodása jó alkalom arra, hogy a szlavón jobboldali mozgalom vezetői fontos tárgyalásokat folytassanak vele. Ezeket a tárgyalásokat egyelőre szigorúan titokban tartják.

Időjárás

A bucuresti időjárásutató intézet jelentése szerint a várható időjárás: Még melegebb lesz, de újabb esők jönnek, vasárnap délután több felé zivatar. A szél élénkebbé válik.

Tiltott műtét következtében meghalt egy asszony. Satumare. Saját tud. Az itteni ügyészségre érkezett jelentés szerint a baiamarei kórházban vérmérgezésben meghalt Pasca Grigor földműves felesége. A boncolás megállapította, hogy a szerencsétlen asszony tiltott műtét következtében kapott vérmérgezést. A lelketlen szülésznő személyének megállapítása érdekében a hatóságok erélyes nyomozást indítottak. A tiltott műtét következtében elhunyt asszony után tíz kiskoru árva maradt.

Hétfőtől kezdve minden oradeai nyugdíjasnak jelentkeznie kell a pénzügyigazgatóságon. Oradea. Stjót tud. A pénzügyigazgatóság nyugdíjigazgatósága rendelet érkezett a pénzügyminisztériumból, amely szerint az összes nyugdíjasoknak jelentkezniük kell nyugdíjkönyvükkel együtt a pénzügyigazgatóságon május 2-től, hétfőtől kezdve. A nyugdíjkönyveket senki se töltsse ki mert május 1-től négy százalékkal emelik a nyugdíjasok adóját. Új számfejtés céljából a májusi lapot üresen kell hagyni, mert azt a nyugdíjigazgatóság tölti majd ki.

NYILVÁNOSAN KIVÉGEZTEK PÁRIZSBAN EGY GYERMEKGYLKOS APÁT. Párizsból jelentik: Szombat reggel végrehajtották a halálos ítéletet Moyses elítélten, aki válogatott kínzásokkal gyötörte, végül megölte és a versaillesi országút árkába dobta öt éves törvénytelen gyermekét. A kivégzés nyilvánosan történt. A nyaktól az Aragon-körúton állították fel. Két év óta nem volt ilyen nyilvános kivégzés Franciaországban.

A nemromán vendéglősök román nyelvismere. Timisoara. Saját tud. A vendéglősök ipartársulata most tartotta meg rendes évi közgyűlését, amelyet a távollévő Scheer József elnök helyett Kocsányai János alelnök nyitott meg. A beérlelt jelentések elfogadása után szóba került az általános rendelkezés, amely szerint a szesegyedárusítási törvény 194. szakasza értelmében a nem etnikai román származású állampolgároknak, akik italmérsi engedéllyel rendelkeznek, román nyelvvizsgát kell tenniük. Aki a kitűzött időben nem jelenik meg, azt úgy tekintik, mint ha vizsgálja nem sikerült volna. Bojinca Cornel dr, az ipartársulat ügyésze a közgyűlésen megjelent vendéglősöknek közelebbi felvilágosítással szolgált, miután közvetlenül a gyűlés előtt Petrovici dr pénzügyi adminisztrátorral megbeszélést folytatott ebben az ügyben Timisoarán a városi és megyebeli nemromán vendéglősök, kocsmárosok és kávéosok nyelvtudását felülvizsgálják, tekintet nélkül arra, mikor kapták az illetők az italmérsi engedélyt. A vizsgák a Banatia termében valószínűleg már a jövő héten megkezdődnek. Minden vendéglős írásbeli értesítést kap, hogy milyen időpontban jelenjen meg a bizottság előtt, amelynek munkáját a minisztérium részéről megbízott központi kiküldött fogja ellenőrizni.

Halálragaszt egy kisleányt a törvényszéki bizottság gépkocsija. Satumare. Saját tud. Baiamare közelében, a satumarei országnak azon a részén, ahol az állami aranybánya iparvasútja az országutat keresztezi, halálos gépkocsiközlekedés történt. A St.M. 11. jelzésű bérgepkocsi, amelyet Mihály Móríc sofőr vezetett, megengedett sebességgel Nistru község felé tartott. A gépkocsiban: Erdőss Ferenc satumarei törvényszéki főelnökből, Dascalu Petre törvényszéki tanácselnökből és Ionescu Vasile hányakapitányból álló bizottság foglalt helyet, akik Nistru községben egy régebben történt halálos szerencsétlenség ügyében helyszíni vizsgálatra mentek. Amint az utat keresztező iparvasút sinein áthaladtak, egy kisleány szaladt keresztül a gépkocsi előtt az uton. Amikor az ut tulsó felére ért, hirtelen megfordult és vissza akart szaladni az előbbi helyére, azonban pontosan a gépkocsi elé ugrott, amely derékba kapta és elgázolta. A gépkocsi utasai azonnal az eszméletlen gyermek segítségére siettek. Beszállították a baiamarei városi kórházba, ahol a kisleány rövid idő múlva kiszüvetett. Megállapították, hogy az áldozatot Pop Erzsébetnek hívják és Pop István vasuti vizsgáló lakatos 9 éves gyermeke. A rendőrség Mihály Móríc gépkocsivezetőt letartóztatta.

*** Ne hanyagolja el baját...** Tudott dolog, hogy minél jobban elhanyagolja valaki betegségét, annál nehezebben tud majd meggyógyulni. Így az érelmeszesedésben szenvedő beteg is azonnal tegye meg a szükséges óvatosságokat. Ha rossz a közérzete, fülzugása van, látása is gyengül, szédület fogja el, nehezen alszik el és nem teljes a pihenése, ez esetben legelőbb ideje, hogy azonnal kezelje magát. Az „Urodonal” az a szer, amely leghamarább visszaadja az élet frissességét.

Jóváhagyták Satumare megye költségvetését. Satumare. Saját tud. A megye új költségvetését teljes egészében jóváhagyta a belügyminiszter. A költségvetés végösszege négy millió lejjel kevesebb az elmúlt évi költségvetés végösszegénél. A megye vezetősége a satumarei színház befejezési munkálataira másfélmillió lejt, a satumarei görögkeleti templom építésére 700 ezer lejt a házikézelésben levő telefonhálózat kijavítására másfélmillió lejt vett fel.

Önként jelentkezett a rendőrségen az országosan körözött szikkasztó ügynök. Cluj. Saját tud. Hirt adtunk annakidején arról, hogy az egyik cluji szeszkereskedelmi vállalat feljelentést tett Hirsch Henrik nevű ügynöke ellen, aki a vállalatot különböző szélhámosságok révén közel egymillió lejjel károsította meg. A feljelentés alapján az időközben nyomtalanul eltűnt ügynök ellen a cluji ügyészség országos körözőlevelet bocsátott ki. Ennek ellenére nem sikerült az ügynököt letartóztatni, míg tegnap önként jelentkezett a cluji rendőrség bünyügyi osztályán és alávetette magát a bünyügyi eljárás folyamatának. Kihallgatása még folyik.

Titok

Nők tisztá teintjüket gyakran csak annak köszönhetik, hogy figyelmet fordítanak emésztésükre. Legyen az emésztésének szabályozója:

DARMOL

Darmol hashajtó palikában és drogériában 4.— és 35.— L

„Gázháboru...” Timisoara. Saját tud. A városi gázgyár és az Aragáz elnevezésű magánvállalat között éles ellentét keletkezett. A városi gázüzem vezetősége ugyanis törvényes rendelkezésre hivatkozik, amely szerint csakis a városi üzem szolgáltathat gázt a rendelőknek Timisoara területén. A gázüzem vezetősége ezért kívánja, hogy a magánvállalatot töröljék a város cégeinek jegyzékéből. A Kereskedelmi és Ipar-kamara mellett működő döntőbíróóság ezt a kérelmet elutasította, a törvényszék azonban, amelyhez a városi gázüzem fellebbezett, elrendelte a magáncég törlését. Az „Aragáz” vállalat vezetősége most az ítélőtáblához fellebbezett. Így a törvényes keretek közt dúló „gázháboru” egyelőre tovább tart.

A bihormegyei és oradeai Gyógyszerész Egyesület közgyűlése. A bihormegyei és oradeai Gyógyszerész Egyesület szombaton délelőtt tartotta évi rendes közgyűlését a prefektura nagyerőben. A közgyűlés kiemelkedő része Ajta Gyula gyógyszerész, az egyesület vezetőjének jelentése volt. Az alaposan elkészített titkári jelentésben kifejtette Ajta Gyula, hogy a Gyógyszerész Egyesület a jövőben is küzdeni fog a gyógyszerek illetéktelen árusítói ellen. Ma a helyzett az, hogy a nagykereskedők és a drogeriák rendszeresen árulnak olyan gyógyszereket, amelyeket csak gyógyszerészárú árusíthat. A közönség érdekét megvédi a gyógyszerész egyesület és törvényes uton eljárja, hogy illetéktelenek ne árulhassanak gyógyszereket. Határozati javaslatot hozott a közgyűlés, amely szerint mind azon gyógyszerész készítmények, amiket eddig az egyes gyógyszerárú külön-külön készítettek, megfelelő alaptörke összehozása esetén oly módon állítják elő, hogy közös laboratóriumot állítsanak fel ahol a házi készítményeket közös recept szerint készítik. A költségvetés megszavazása után a közgyűlés véget ért.

Áthelyezték a cluji katonai törvényszék elnökét. Cluj. Saját tud. Constantin Manoliu ezredes, a VI. hadtest cluji katonai törvényszékének elnökét ugyanilyen minőségben Galatiba helyezték át. Helyébe Pantelimonescu alezredes vezényelték, aki eddig Chisinauban működött hasonló minőségben.

Emlékezés Olajos József prelátkanonokra

Timisoara. Saját tud. Néhány sorban megemlégtünk már Olajos József prelátkanonok haláláról, akiben immár alig ötnegyed év alatt negyedik érdemes tagját veszítette el a timisoarai káptalan.

Olajos József 1857 február 27-én született Obében, iparos családból. Egyik önéletrajzi feljegyzésében maga írta meg, hogy édesatyja Miskolcra származott el és teljesen elárvult maradt. Jóemberek nevelték fel — írja a prelátkanon — és a mészáros mesterségre tanították. Vándorlegény korában eljutott Földékre, ahol egy vagyonos és tekintélyes polgár leányát, Gillinger Annát vette feleségül. A jelentékeny vagyona azonban 1848-ban teljesen elveszett. A prelátkanon még egész kis fiú volt, midőn a család a banati Nivarra költözött, ahol Olajos József nagybátyja, Gillinger Antal plébános volt.

A magyar fiú elemi oktatását az uivari német iskolában kapta és bár odahaza magyarul beszéltek, a szegedi piaristákhoz nem kerülhetett előbb minem a szegedi magyar elemi iskola magasabb osztályait el nem végezte. Saját vallomása szerint nem tudott akkoriban magyarul írni-olvasni. Azt is maga írta meg, hogy zsenge gyermekkorától fogva leghőbb vágya volt, a papi pályára lépni. Szegedről a timisoarai Emericanum-fineveldébe, majd papneveldébe került. Miután annakidején szükség volt papokra, már az utolsó évfolyam során, decemberben szentelte pappá Németh József püspök. Első szentmiséjét Rauti községben mutatta be, ahová az uivari híveket processzióban vezette.

Felszentelése után előbb néhány községben káplánkodott, majd a timisoarai negyedik plébániára került. Később plébános lett Lázárföldén, Maslacon és Rovinen. Az utóbbi helyen 15 évig működött, majd aradi esperes és geledmonostori címzetés apátta lett. A szeretet jegyében dolgozott és szívós kitarással renováltatni az épületet s rendbehozatta a székesegyház alatti kriptát is, amelynek csendes falai közé most örök pihenőre tért.

Anglia nem vásárol több kőolajat Mexikótól. Londonból jelentik: Az alsóházban Chamberlain egy interpellációra válaszolva kijelentette, hogy az angol tulajdonban lévő mexikói kőolajforrások lefoglalása kérdésének tisztázásáig Anglia több kőolajat nem vásárol Mexikótól.

Harisnyával megfojtotta, majd a Begába dobta újszülött gyermekét. Timisoara. Saját tud. A rendőrség őrizetbe vette Petzl Johanna johannsföldi születésű 24 éves bejárónőt, akit az a gyanúsítanak, hogy harisnyával megfojtotta, majd a kutba dobta újszülött gyermekét. A nyomozás eddigi adatai szerint a kutban felvetődött a kisgyermek holtteste s azt a borzalmas leletre bukkanó lakásadónt átadta Petzel Johannának, aki ekkor kivitte Sanmihai-román község határára és ott a Begába dobta. A bejárónő kihallgatása során nem is tagadta, hogy gyermekét a kutba, majd a folyóba dobta azonban azzal védekezett, hogy a csecsemő halva született. A nyomozás most tovább folyik s a hatóság arra törekszik, hogy megtalálják a Begába dobott holttestet, ami után a boncolás fényt deríthet majd a rejtélyes bűntény részleteire.

*** Hosszu idő óta fekvő betegek a természetes „Ferenc József” keserűvizet nagyon szívesen isszák és annak gyors, biztos és mindig kellemes hashajtó hatását általánosan dicsérik. Kérdezzé meg orvosát.**

Soha el nem muló élményben lesz részes, ha részt vesz május 28-án induló

olaszországi társasutazásunkon

Részvételi díj sz. mélyenként 5200 lei.

Jelentkezési utazási osztályunknál május 15-ig.

Zürichi zárlat. Párizs 13.32, London 21.65 háromnegyed, Newyork 431.37, Brüsszel 73.14, Milánó 22.87 fél, Amszterdam 241.85, Berlin 174.70, Bécs — schilling 57, Prága 15.13, Varsó 82.20 Belgrád 10, Bucuresti 325.

Primícia. Május 6-án délelőtt 9 órakor mondja első szentmiséjét Marosi Ernő Endre újmiséssé áldozópap, Oradeán a Szentlélek plébánia (Barátok) templomában. Erre az első szentmiséjére ezután hívja meg rokonait, barátait, ismerőseit és hittestvéreit, kérve őket, hogy ne feledkezzenek meg e szegényekről és a Szentséges Szív barátságáról, akiknek támogatására adja az újmiséssé — a primíciai vendégség helyett — filléreit. Az újmiséssé egyébként oradeai születésű, szülői is itt laknak, édesatyja: Marosi Endre nyugalmazott táblabíró. Érdekes, hogy Marosi Ernő Endre bátyja, Marosi László, szintén papi pályára ment és a múlt évben ugyancsak május 6-án mutatta be Oradeán első szentmiséjét.

ROMÁN ÜGYVIVŐ FRANCO KORMÁNYA MELLETT. Bucuresti. Saját tud. Románia Franco tábornok kormányra mellé is ügyvivőt küld ki. Az új ügyvivő Ion Pangel volt államtitkár lesz.

* **Titok.** Nők tisztá teintjüket gyakran csak annak köszönhetik, hogy emésztésükre kellő figyelmet fordítanak. Darmolt használjon Ön is! Hatása kitérő.

Több levágta a villamos egy fővárosi ügyvéd mindkét lábát. Bucuresti. Saját tud. Szombat délelőtt súlyos közlekedési szerencsétlenség történt a főváros központjában. Egy Gheorghiu nevű ügyvéd villamosra akart szállni, de hibás lépés következtében a villamos kerekai alá került. A kerekék az ügyvéd mindkét lábát több levágták életbenmaradásához kevés a remény.

A zaláui római katolikus egyházközség április 22, 23, 24, 25-iki napokon eucharisztikus napokat rendezett a zaláui római katolikus plébánia templomában. Az eucharisztikus szentbeszédet dr. Tombory Béla oradea-josiai plébános mondta. Április 26-án, kedden ünnepélyes szentmisét mondott Peszeki Ferenc pápai kamarás, plébános, amelyen dr. Tombory Béla befejező szentbeszédet mondott. A misén több százán járultak a szentáldozáshoz.

Portugália megünnepelte Salazar elnök tízéves kormányzásának az évfordulóját. Lisszabonból jelentik: Az egész Portugália lelkesen megünnepelte Salazar uralomra jövetelének 10 éves jubileumát. Salazar biztos kézbe vett véget Portugáliában az állandó zavarnak, a forradalmi törekvések romboló befolyásának és bevezette a tekintélyuralmat. A lapok egyöntetűen méltatják Portugália erkölcsi, társadalmi és gazdasági újjáéledését, ami teljesen Salazar munkája volt.

MEGHALT A ROMÁN NEMZETI SZÍNHÁZ IGAZGATÓJA. Bucuresti. Saját tud. Paul Prodan, a Nemzeti Színház igazgatója meghalt. Temetése vasárnap lesz.

Borzalmas kegyetlenséggel meggyilkoltak egy dúsgazdag galáci embert. Bucuresti. Saját tud. Szombatra virradó éjszaka Galáciban ismeretlen tettesek meggyilkoltak egy Rosenthal nevű dúsgazdag milliost. A vizsgálat megállapította, hogy az idős milliost több hatalmas ütéssel gyilkolták meg. Rosenthalnak többmillió értékű vagyona volt, amelyet készpénzben és értékekben lakásán tartott. A szolgálólány elmondta, hogy amikor be akart menni gazdája szobájába, őt álarcos egyént látott onnan elszaladni. A pénztáskrény fel volt törve, de azt nem lehetett megállapítani, hogy a rablok mennyi pénzt vittek magukkal.

Temetés Oradeán. Özy. Kiss Lajosné szül. Jozip Mária 76 éves korában elhunyt. Temetése vasárnap délután 6 órakor lesz a Seleusi-rét Str. 2. No. 16. számú gyászháztól. — Daróczy Ilona 18 éves korában meghalt. Temetése hétfőn délután 3 órakor lesz a Steinberger-kápolnából. (Erdélyi „Concordia“.)

Országos amatőr fényképzési kiállítás Oradeán. Gondos munkával készülődnek a Vultur turisták fényképezői az általuk rendezendő második országos amatőr fényképképzési kiállításra. A nevezések várakozáson felül sikerültek, bevezettek ugyanis az ország legkiválóbb amatőrjei. A képek sokasága miatt a bíráló bizottság csak a kiállítás színvonalának megfelelő felvételeket engedte majd be a kiállításra. A bírálót így is őrjáti munkát ad és nehéz feladat elé állítja dr. Pejle János, Orbán Lajos (Cluj) és Pécsi Vidor kiváló szakemberekből álló bíráló bizottság. A kiállítás május 4-én, szerdán délután 11 óra 30 perckor ünnepélyes keretek között nyílik meg. A megnyitáson résztvesznek a helyi hatóságok vezetői. Bucurestiből a F. A. R. elnöke és a kiállítás szervező egyesületek képviselői. A kiállítás a Bulvardul Regele Ferdinand 2. szám, Bazár épületben a volt Ergel-féle bazár helyiségében, május hó 1-étől 15-ig lesz nyitva.

SZÍNHÁZ

A Thalia színház műsora:

Vasárnap délután 3 órakor a színházban: **Julia.** Rendes helyarákkal.

Vasárnap délután 6 órakor a Katolikus Körben: **Szibill.** operett, 32, 24 és 17 lejes helyarákkal.

Vasárnap este 9 órakor a Katolikus Körben: **Marica grófnő.** Új betanulással, új rendezésben. 32, 24 és 17 lejes helyarákkal.

Hétfőn délután 5 órakor: **Egyetlen éjszakára.** Olcsó helyarákkal. (A színházban.)

Hétfőn este 9 órakor: **Julia.** (A színházban.)

Kedden délután 5 órakor: **Sárgapitykés közlegetény.** Olcsó helyarákkal.

Kedden este 9 órakor: **Kék nefelejts.** (Jenei János, Nemes Ferenc és dr. Szűcs Ervin őrjáti sikerű eredeti operett újdonsága. Rendező: Gróf László. Főszereplők: Solyomán Magda, Sándor Stefi, Coppán Flóri, Báza Eva, Wojtitzky Elvira, Jenei János, Tompa Sándor, Fülöp Sándor, Csóka József, Réthelyi Ödön, stb., stb.)

Szerda délután 5 órakor: **3:1 a szerelem javára.** (Olcsó helyarákkal.)

Szerda este 9 órakor: **Kék nefelejts.** Rendes helyarákkal.

Csütörtök este 9 órakor: **Jézusfaragó ember.** (Nyírő József páratlan sikerű havasi színjátéka. Főszereplők: Erényi Böske, Fényes Alice, Pál Magda, Wojtitzky Elvira, Benes Ilona, Nagy István, Tóth Elek, Tompa Sándor, Csóka József, Réthelyi Ödön, Mészáros Béla, Lantos Béla, Jenei János, Homm Pál, Deésy Jenő, stb.)

Péntek este 9 órakor: **Jézusfaragó ember.** Rendes helyarákkal.

— **Előadások a Katolikus Körben.** Vasárnap délután 6 és este 9 órakor a színházban román előadás van. Ebből az alkalomból játsszik a Thalia együttese a Katolikus Körben egyszéves olcsó 32, 24 és 17 lejes helyarákkal. A műsoron délután 6 órakor Jakoby Viktor örökbecsű operettje, a Szibill kerül színpadra, míg este 9 órakor szintén 32, 24 és 17 lejes helyarákkal Kálmán Imre nagy operettje a Marica grófnő. Gróf László teljesen új rendezésében, új beállításban és új szereposztásban.

— **A műsorból feltüntetett összes előadásokra jegyek elővételben már válthatók a színház elővétel pénztárájánál naponta délelőtt 11-1-ig és délután 4-6-ig.**

Szerkesztői üzenetek

Sz. Gy. Mercuria-Nirajului. Érdeklődésére közöljük, hogy a kértett két darab Imprumutul de Inzestrare kötvényét még nem húzták ki. — **Campani.** Nem azonos. Gajda Rudolf volt cseh tábornok ma is Csehszlovákiában él. — **Z. S. E.** Beküldött két kis verse hangulatos, mondaniívójában azonban nem egészen egyéni s általában kissé emlékkönyvszerű. A kiforrott rim és ritmusérzék azonban arra vall, hogy közölhető is fogunk kapni. „Asszonyok dolga” című rovatunkban nem közölhetünk elméleti cikkeket, mert olvasóink inkább praktikus természetű írásokat kérnek s így a rovatot kizárólag erre a célra kell fenntartanunk. — **Érdeklődő.** Rendkívül magas színvonalú oktatásügyi és nevelési folyóiratunk a dr. György Lajos és Márton Áron szerkesztésében megjelenő „Iskola”. Megjelenik évente nyolc számban, negyedévenként nyolc iv terjedelemben. Előfizetési ára évi 500 lei. Előfizetések és a lap szerzők számára vonatkozó kívánságok címe az Iskola kiadóhivatala, Cluj, Str. Cogalniceanu 7. — Az immár történelmi nevezetességgé Pásztor-tűz szintén magas színvonalú választékosan szerkesztett irodalmi és művészeti lap, amely egyben keresztény magyar családi lapnak is számít. Szerkesztőség és kiadóhivatala Cluj, Str. Baron L. Pop 5. Előfizetési ára évi 500 lei. Kimondottan katolikus szellemű irodalmi és művészeti lapjaink a Clujon megjelenő Hírnök és az aradi Vasárnap. A Hírnök címe Cluj, Piata Franciscanilor 1. Havonta kétszer jelenik meg. Előfizetési ára 160 lei, 60 csehkrona. A Vasárnap címe: Arad, Minorita Kulturpalota. Megjelenik minden hónap első és harmadik vasárnapján. Előfizetési díja 240 lei, 60 csehkrona. Nagy körültekintéssel gondosan szerkesztett gazdasági folyóiratunk az Erdélyi Gazda. Címe: Cluj, Str. Andrei Muresan 10. Előfizetési díja évente 100 lei. Megjelenik minden hónapban egyszer. A Vasárnapi Harangszó, falusi asszonyok és lányok lapja, megjelenik havonta egyszer s egyes szám ára 3 lei. Címe Cluj, Str. Grigorescu 25. Katolikus népmozgalmi folyóiratunk a Nap. Címe: Cluj, Str. Grigorescu 35. — **K. K.** Valóban létezik csendrendelet, amely szerint este 10 óra után nyitott ablak mellett nem szabad rádiózni. A gyakorlatban azonban ez a lakókkal és szomszédokkal való kölcsönös meg egyezésen, illetve belátáson mulik mindenkor. Intelligens, békés természetű, belátó emberek között ez semmiestre sem adhat vitára, vagy ellenkezésre okot. Kölcsönös megértéssel vagy belátással sokkal súlyosabb természetű ügyeket is el lehet intézni. — **Több kéziratról** közelebbről adunk választ.

* Gyomor- és bélbajoknál, a máj és az epeutak megbetegedéseinek, reggel felkeléskor egy pohár természetes „**Ferenc József**” keserűvíz kortyonként elfogyasztva, igazán remek hashajtó. Kérdezze meg orvosát.

SPORT

Egyfordulós körmérkőzésen semleges pályán bonyolítják le a „minősítő”-ket

Megjeleni a „minősítő” részletes szabályzata

Bucurestiből jelentik: A szövetség hivatalos lapja a „Romhol” közli a minősítő mérkőzések szabályzatát. Eszerint — mint már ismeretes — a következő csapatok kerülnek osztályozóra:

A nemzeti bajnokság A. osztályának két csoportjából az 5.—9. helyezettek, összesen tíz csapat és a B. osztály két csoportgyőztese, tehát összesen tizenkét csapat.

A minősítő mérkőzéseket semleges pályán játsszák le a szövetség költségén és rendezésében, egyfordulós körmérkőzéssel.

A minősítésre került csapatoknak jogukban van visszalépni a minősítő körmérkőzéstől. Ennek bejelentése azonban utolsó bajnoki mérkőzésüktől számított tizenkét óra alatt meg kell hogy történjen. Azokat a csapatokat, amelyek a már megkezdett körmérkőzés idejéig alatt lépnek vissza, azzal büntetik, hogy a kerületi bajnokságba osztják be őket. (Ezzel az intézkedéssel megelőznek minden kulisszámögötti mesterkedést.)

A szövetségnek jogában áll — miután papíron véglegesen kialakult az első négy helyezett sorrendje — a hátralevő mérkőzések közül bármelyiket törölni.

Az A. ligából kieső csapatok, valamint a jelenlegi B. osztályú csapatok, valamint a C. ligás csapatok egy része a negyven főnyi B. osztályba kerülnek. Ennek összeállítását a szövetség végzi.

Románia legyőzi Angliát a Davis Cupban?

Párizsból jelentik: A francia lapok érdekes megállapítással kísérik azt a tényt, hogy az angol teniszezők gyengébb szerepeltek a nemzetközi versenyeken. Valóban Perry elvesztése óta, nagyon meggyengült az angol Davis Cup csapat. Perry profi lett, Austin visszavonult, Tuckery a gyarmatokon teljesít repülőszolgálatot, Hughes kiöregedett. Hare üzleti ügyei miatt az Egyesült Államokban tartózkodik. Kik maradtak? A fiatalok: a skót Mv. Pheel, a Wilde-fivérek, Jones, Shayer, Deleford, David, stb. Ezek azonban kevés sikerrel szerepeltek az idei nemzetközi fedett-pálya szezonban. A francia sajtó emiatt azt írja, hogy könnyen meglepetés történhetik és Angliát legyőzi Románia.

A román Davis Cup csapat számára mindenestre hízegő ez a vélemény, nem valószínű azonban, hogy Schmidt és Caralulis Londonban megverhetné az akármennyire meggyengült angolokat. Tekintettel azonban arra, hogy 1928 óta minden évben már az első fordulóban kiesett Románia Davis Cup együttese, most mindenesetre felcsillan a remény, hogy világraszóló eseményt csinálhat.

Londonból jelentik: Az angol Davis Cup csapat a következő összeállításban játsszik Románia ellen Londonban egy hét múlva: férfi egyesben Jones és Shayer, férfi párosban Butler, Wilde (Caralulis egyszer már legyőzte Shayest. Szerk.)

RÁDIÓ KÖZVETITI A VICTORIA—RAPID BAJNOKI DÖNTŐT. Bucurestiből jelentik: A rádiótársaság a labdarúgószövetség egyetértőleg elhatározta, hogy helyszíni közvetítést ad a május 12-én, Clujon lejátszandó kerülő Victoria—Rapid bajnoki döntőről. — Tízezer lei rápénzt kapnak a Victoria játékosai fejenként az egyesület vezetőségétől, ha a csapat megnyeri a Román Kupát, vagy a nemzeti bajnokságot.

JÖJJÖN TAVASSZAL ITALIABA. A Magyar Lapok ezidei nagy olaszországi társasutazását az Eucharisztikus Világkongresszussal kapcsolja össze. Ez a társasutazás valóban eseményszámba megy és mindezek ellenére olyan olcsó, hogy azon a szerényebb anyagiak fölött rendelkezők is, minden nagyobb meggyőztetés nélkül részt vehetnek.

A VILÁG URA

Regény a világ végéről, amit harminc év előtt irtak, s ami mai időszerűségek izgalmairól beszél

Ismerteti: v. M.

„The Lord of the World“ — „A világ ura“. Harminc éve annak, hogy megjelent Londonban Robert Hugh Benson-nak ilyen című regénye. Óriási feltűnést keltett azonnal ez a mű; az angol kiadás úgyszólván napok alatt elfogyott, ami akkor még valami csodásan szokatlan dolog volt. Mingyárt lefordították minden művelt nyelvre; németben még a háború előtt három kiadást kellett rendezni. Hatása a háború után sem szűnt meg, hanem nőttön-nőtt minden nyelvterületen. A Tauchnitz-edition nem tudott annyi példányt kibocsátani, amennyit megrendeltek; németül pedig 1919—1923 közt nyolc kiadást kellett rendezni s hasonló volt az eset a másnyelvű kiadásokkal is.

Mielőtt ismertetnők a művet, előbb a szerzőről és érdekes életéről kell szólnunk. Foglalkozunk előbb a szerzővel és életével. Huszonnégy éve, hogy meghalt, azóta fölfordult a világ is és sok mindent elfeledtünk már...

A szerző érdekes élet-története

Robert Hugh Benson 1871 nov. 18-án született Canterbury-ben; apja az ottani anglikán érsek volt (meghalt 1896-ban) és mint ilyen „az egész Anglia primása“ címet viselte. A fiúnak egyszerű nevelés jutott, Eton, Cambridge; majd (anglikán) teológus lett s később Hackney-Wick, aztán Kemsing városkában vikárius. Izzó lelkesedéssel adta át magát a papi hivatásnak, de csakhamar belátta, hogy az anglikán egyházban az un. high-church-ben (magas egyházban) a lelkeskedésre vonatkozó fölfogások nem felelnek meg az ő ideáljainak. Elveszti kedvét és lemond állásáról. Már akkor virágzik ott az un. oxfordi mozgalom, amely kereste és keresi ma is a katolikus egyházhoz vezető utat. Benson ezekhez csatlakozik, epedőn szomjuhozván az igazságot, amit az anglikánoknál nem tudott megtalálni.

Gyöngye egészsége helyreállítása céljából Egyiptomba és a Szentföldre utazott. Ott vette a hírt, hogy az oxfordi mozgalom akkori vezetője katolizált s a tagok közül sokan követették példáját. A „Vissza az Egyházhoz“ gondolat, amely már oly sok anglikánt meghódított, nem hagyott Bensonnak sem nyugtot. Forrón szeretett édesanyja kérésére atyjának több barátját kellett előbb meghallgatnia, de azok sem tudták visszatartani; 1903-ban katolizált és egy év múlva Rómában katolikus pappá szenteltek.

Még ez életfordulója előtt, de már abban az időben, mikor tépelődve tűnődött, hogy hol az igazság, — egy régi kézirat jutott a kezébe az Erzsébet királynő korából. A kéziratban elmondottak nagyon megragadták érdeklődését, mert kínzó tépelődéseibe vágó eseményekről szóltak. Ilyen lelki hatások készítették, hogy a régi kézirat alapján egy hosszabb történeti elbeszélést írjon. „By what authority“ — (Miféle tekintély alapján?) volt a címe e munkájának. Maga mondja e művéről az előszóban: „Ugy vélem, ez a mű egy olyan biztosítószep-féle

volt lelkiállapotomra nézve és ha nem csinálom meg, nem is tudom, mi történt volna!“ Ez a korrajz már a katolikus álláspontnak valóságos apologiája és különösen azt rója föl a protestantizmusnak, hogy nem ismer tekintélyt s így nem is tud éppen hit dolgában erős lenni. A mű kidolgozása alatt Benson lelkületében teljes átalakulás történt. Mint protestáns kezdte meg a regényt és mint katolikus fejezte be. De ezzel Benson nem tette le a tollat, hanem az Erzsébet korabeli kézirat alapján még további két történelmi regényt alkotott. Egyik a „The kings achievement“ (A király

műve), amelyben a protestantizmusnak Angliába történt erőszakos bevezetését írja meg; ennek folytatása: „The Queens tragedy“ (A királyné tragédiája), amelyben Katolikus Mária a főszereplő.

Ez a trilógia színes korrajz is volt a valási forradalmak háttéréről, belső és külső mozgató okairól, a véresen és rombolóan ki-robbanó mozgalmakról. Mintegy a szerző leiki átalakulásának az indoklását is adja, hogy a nyomasztó történelmi hibák súlya alatt tért vissza a katolikus valláshoz. Műveinek történelmi fölépítése azonban olyan biztos és monumentális, hogy e könyveket az angol protestáns kritika is nagy elismeréssel fogadta. Az író a híres angol konvertita író, Newman kardinális mellé helyezte, egyenrangúnak mondta Walter Scott-tal.

Benson munkálkodása ezzel nem szakadt meg. Modern témákhoz is fordult, amikben a titokzatosság, sőt a spiritizmus is mind szerepet kap az érdeklődés fölkeltésében. Azonban Benson valamennyi regényét és korrajzát fölülmulja „A Világ Ura“. Legmerészebb tárgy írói alkotásra: a világ vége és az Ur eljövetele!

A nagy regény tartalmi kivonata

A regény három része: I. Megérkezés. II. Osszeütközés. III. Győzelem

A négyszáznál több oldalra terjedő regénynek tartalmát dióhéjba beszorítani vajmi nehéz. A regény a kétezredik évhez közeli időbe viszi az olvasót. Három főrésze oszlik: Megérkezés, Osszeütközés, Győzelem. Az író úgyszólván mindent a szereplők szájába ad és ez az oka annak, hogy habár mély bölcséleti, lélektani, társadalomtudományi, többször misztikus gondolatokkal van tele, mégis igen élénk az előadás, folyamatos és mindvégig érdekfeszítő.

Mindjárt az első lapon megjelenik az egyik főhős, father Franklin. (Az angol a katolikus papnak a „father“, atya megtisztelő címet adja.) Father Franklinnak az öreg Templeton-nal való beszélgetéséből megtudjuk, hogy a világ ekkor már három nagy birodalomra oszlott. Európa egy nagy köztársaság. Egész Amerika is egyesült már és egy államot alkot. Eppenúgy az egész Ázsia egyetlen birodalom: a Keleti Császárság, amelynek uralma alá tartozik Ausztrália is. Afrika pedig az Európai Köztársaság protektorátusa alá jutott.

A vallások közül csak a katolikus maradt meg, — a többiek mind megszűntek és híveik, amennyiben még istenhívők voltak, a katolikus Egyházhoz csatlakoztak. Mert amint Benson mondatja Templetonnal, a huszas években a német protestáns teológia a bibliát, mint tekintélyt és hitförrást teljesen elvetette. Ezzel azonban nemcsak a protestantizmus minden válfaja, de a görög és egyéb felekezetek is mind megszűntek, illetve a még Krisztusban hívők átmentek az egyedül fennmaradt katolikus Egyházhoz. Ez most az egységet a legnagyobb mértékben kihangsúlyozza: a római szertartásmód lett használatos mindenütt. A latin nyelv lett mindenütt a hivatalos nyelv. A pápától és az Egyháztól mindent elvettek, csak Róma és közvetlen vidéke maradt meg neki, ahova az eddigi uralkodó fejedelmi családok is áttelepedtek, minthogy országaik az Európai Egyesült Államok Köztársaságának lettek tagjai. Minden országnak van egy bíboros u. n. protektora Rómában, akinek számos híradó-levelezője van az illető országban. Egy ilyen levelező Angliában father Franklin is.

A beszélgetésből megtudjuk azt is, hogy

Rómának azért kellett ily erősen középpontsítania kormányzását, mert az ellenfél is szigorúan egységes lett. Az ellenfél a kommunizmus — akkor már tökéletes egység, átfórmálva és vezetve a szabadkőművéség által. Létrejött az egység Európában és másutt is. És ez az egység, ez a tábor hozza aztán a másik főszereplőt: Felsenburgh Juliánt. A régi Észak-amerikai Egyesült Államokból származik, hirtelen tűnik fel; senki sem tud róla határozottabb életadatokat. Csak bizonyos feltűnő tehetőségeiről ismeretes ez a 33 év körüli ifjú férfi. Beszél talán minden nyelvet, magával ragadó, ellenállhatatlanul jó szónok minden nyelven, amellet személyére nézve teljesen igénytelen és erkölcsileg tökéletesen tiszta.

Epp akkor óriási az aggodalom, hogy a háború, ami már több évtizede nem volt, megint felüti a fejét. A Keleti Császárság és Európa között. Ekkor jelenik meg Amerika megbízásából Felsenburgh Ázsiában és Európában s egyszerre létrehozza a békét. De nemcsak ezt, hanem a teljes egyezséget és az örök békét. A teljes egység, a béke, amit Krisztus és az Egyháza mindig akart, ime, létre jött — de Krisztuson és az Egyházon kívül és nélkülök. Megvan az egy akol! Megvan az egy pásztor! De a pásztor nem Krisztus, hanem Felsenburgh. Az akol nem az Egyháza, hanem a szabadkőművéség...

A II. részben, az *Osszeütközésben*, Felsenburgh-ot már a világ legnagyobb része mint a Megváltót üdvözi, imádja, mint a természet legtökéletesebb produktumát. Az Egyesült Európa elnöke és a világ vezetője lesz.

Közben father Percy Franklint Rómába hívják, hogy a pápa közvetlen tanácsadója legyen. Franklin szintén 33 éves és véletlenül hasonlít arcban, természetben Felsenburgh-hoz, amire ismerősei ismételtelen rámutatnak, mint antithesisre. Egy-kettőre bíboros lesz és az elhalt eddigi kardinálisprotektor helyébe kerül mint Anglia protektora.

Ujév napjára Londonban, a Szent Pál-katedrálisban, — amely a többi templomokkal együtt már régen nem egyházé, hanem gyűlések helye — nagy szabadkőműves szertartást terveznek, amelyen Felsenburgh is résztvenne.

Május 5, ez az utolsó jelentkezési határidő az **Eucharisztikus Világkongresszusra.**

Egypár elkeseredett katolikus összeesküvést sző; föl akarják az egész tempiót a gyűlés alatt robbantani. Ez december 31-én kitudódik Londonban, de ugyanakkor megtudja Róma is, ahol egy korábbi pápai parancsra éppen akkor együtt van az egész bíboroskar és a püspökök. Csak a jeruzsálemi pátriárka maradt súlyos betegen otthon. A pápa, amint meghallotta a hírt, azonnal elküldte Franklint és a német bíborost repülőgéppel, hogy január elsején reggelre Londonba érve, akadályozzák meg a templom fölrobbantását, s evégett maguk is legyenek jelen a templomban a szertartáson. Ez az intézkedés azonban elkésett. Mert az Alpokon való éjjeli átkeléskor (minő grandiózus festményt nyújt itt a költő a csillagfénytől megvilágított Alpeseokról!) találkozik ez a kis társaság azzal az óriási repülőrajjal, mely az összes államok bombavető repülőgépeiből összeállítva, Rómába siet, hogy azt megsemmisítse...

Micsoda félelmetes hőskötemény ez prózában, amikor megjelennek a végtelenül gyűlölködő ellenség léggépei Róma fölött, hogy azt megsemmisítsék!

Róma elpusztult. Romjai maguk alá temették a pápát és egész egyházi vezetőségét. Ezt jelenti másnap, újév napján Londonban, a Pál-katedrálisban Felsenburgh egy olyan gyűjtő és lelkesítő, meggyőző beszédben, hogy a végén az egész, az óriási templomot színtől megöltő sokezer angol, az ország legelőkelőbb közönsége térdreborul és imádja őt, az igazi Megváltót, az eljött istenfiút...

De három bíboros élve marad. Franklin és a német bíboros azonnal Jeruzsálemba utazik a harmadikhoz, az ott betegen fekvőhöz és ott, a betegszobában megválasztják Franklint pápának, aki fölveszi a Sylvester nevet; e néven a harmadik pápa. A jeruzsálemi pátriárka három nap mulva elhalt, a német bíborost két hét mulva egy üldözés alkalmával Németországban fölakasztják. Ezzel kezdődik a 3. rész: *A Győzelem*.

Franklin, most III. Sylvester pápa Názáretben él egy szegényes kis házban. Senki sem tudja róla az újonnan kreált tizenkét bíboroson kívül, hogy minő rettenetes felelősségű hivatal nyomja vállait. Az Egyház még él. Vanak papok és püspökök, érsek. De ezek mind csak a legnagyobb titokban működhetnek. Hogy mégis van élet az Egyházban, ezt csak egy új rendnek, a Fölfeszített Krisztus rendjének lehet köszönni. Ezt még az előző pápa hozta létre Franklin javaslatára. A rend alapja a három szokásos fogadalmon kívül (Szegénység, engedelmesség, szüzesség) egy negyedik intenció is: a vértanúság utáni vágy. E rend tagjai, férfiak és nők, teszik lehetővé az összeköttetést az egyházi vezetők közt és csak így él az Egyház valamiképen. A katolikusok száma egyre fogy, az elpártolás egyre nő.

Az államok középponti hatósága kihirdeti, hogy Felsenburghban megtalálta az emberi faj a legelőkelőbb embert, az emberiség virágát. Az ember az isten és így ennek a legelőkelőbb hajtását imádat illeti meg. Aki nem egyezik bele ebbe a gondolatba, az kiörlendő az életből, mint annak a legfőbb ellensége. Tehát megörlendő minden katolikus és kiirtandó az egész még létező vallás.

E törvény elleni lépések megtanácskozá-

BOLDOG EMBER ÉNEKE

Szeretném térdre hullva elsuttogni
gyönyörű Élet!
hogy nekem már nem kell semmi,
mert boldogabbnak
nem lehet lenni,
nem lehet jobban
akarni, vágyani,
nem lehet jobban hinni
és szeretni,
édesebb szóval nem lehet köszönni,
mintahogy én súgom:
gyönyörű Élet!
színes csoda, ési ígézet,
boldog vagyok, mert láttalak,
Élet! de szép volt
találkozni veled.

WALTHIER ELIZ

sára összehívja III. Sylvester pápa a konciliumot Názáretbe az elkövetkező Pünkösöd vasárnapjára, amelyen megjelenni tartozik a tizenkét bíboros a metropolitákkal stb. Azonban a bíborosok közül egy, az orosz, elárulja a tervet s így Felsenburghnak tudomására jut annak a kózsza hírneke igaz volta, hogy még van egy pápa és a krisztusi Egyház még mindig él. Összegyűjti a légghajók seregét, amelyben minden nemzet képviselteti magát gépeivel és megindul Názáret ellen úgy, hogy Pünkösöd vasárnap hajnalán ott legyenek és bombáival az ott összegyűlt egyházfőket agyonpujtsa és ezzel egyszerűs mindenkorra kiírta. lehetlenné tegye a katolikus vallást.

A regény egyik akkori bírálóját idézzük: „Ki ne emlékezne Szt. János apokalypsisére, ahol az apostol látja a hétfejú állatot, amelynek adatott, hogy háborút viseljen a szentekkel és őket legyőzze... Es ez jeleket tett úgy, hogy még tüzet is hullajtott az égből az emberek szemé láttára. Joh. 13, 7, 13. Nincs az a Michel Angelo, aki az emberiségnek ezt a végső katasztrófáját megrendítőbben tudná színekben visszaadni, amint ezt a lángelméjű angol pap-költő a „Világ Ura” regényében teszi! Óriási anyag az, amit ő itt földolgozott és élettellello erejű gondolatgazdasággal kialakított.”

A pápa pünkösöd hajnalán a szegényes kápolnájában misét mond és azon valamennyien megáldoznak. Aztán kezébe veszi a Oltáriszentiséget és csekély kíséretével kilép a szabadba az égen már megjelenő ellenfele elé. Mindenki a „Pange lingua”-t énekli. Velük éneklük a Hatalmak, Trónok és Erők myriádjai. És — ami-

kor másodszer ismétlik:

Procedenti ab utroque
Compar sit laudatio!
(Mindkettőtől származónak
Hasonlóan dicsőség.)

„akkor eltűnt a Világ és annak egész pompája.”

Ez a regény utolsó sora és befejezése. Tovább nincs.

Aki e kivonatot olvassa, annak a benyomása az lehet, hogy itt valami hiányzik. Maga az egész regény azonban a maga zsúfolt történelmével ezeknél a befejező szavaknál azt a hatást adja, hogy ahogyan Isten a maga „legyen” szavával egyszerre a semmiből előhívta a zsongó világot, úgy egy „ne legyen” gondolat-
tal véget is tud annak vetni. Nincsenek robbanó jelenetek, csak egyszerre semmivé válása annak a sok hatalmasnak és minden földi támasztékának, ami föl akart támadni Isten ellen. Megrendítő érzetése ez a földiek fölött élő Mindenhatóságnak. A regény egész folyamán Benson mellőzi a színes megjelenésű csodákat; mindenütt csak az emberi tettek és akadások rideg következettségével találkozunk. A népek, nemzetek és egyének átéléseiben és történelmeiben mind-mind az okokból természet-szerűleg folyik a következmény. Legalább is az átélők, a szereplők nem érzik, hogy másként lenne. Csak utólag, az események leírásából tűnik ki, hogy minden nagy gondolatnál az Ur keze belenyúlt a történelem folyásába. És mikor a történelmet az emberi akarat túlzása az önmagával való teljes meghasonlóságig a paroxizmusig fejleszti, akkor egyszerre eltűnik ez az egész történelem. Ez a világ vége.

Ami eddig beteljesült. Hírek az Antikrisztus eljövételéről

Mit mondjunk még? A szerző maga írja a regény előszavában: „Teljesen megvagyok győződve, hogy ez a mű rendkívüli föltűnést fog kelteni és úgy ezért, mint más okból is végnélküli bírálatoknak lesz kitéve. De én nem tudtam, hogy mily más módon fejzem ki azokat az elveket, amelyeket érzékeltetni akartam (és amelyek igazváltáról én teljesen és tökéletesen meg vagyok győződve) mint úgy, hogy azok ábrázolására a szenzáció formáját választom. Azonban azon iparkodtam, hogy ne alkalmazzak kihívó hangokat és amennyiben lehet, ne bántsam a más irányúak nézeteit.”

Az óriási föltűnés és szenzáció tényleg meg is volt, amint már fentebb említettük. De ez még nem minden. Egyik ismertetője 1923-ban ezt írja: „Bensonnak a jövőt ábrázoló festménye az 1917 júniusában Párizsban megtartott nemzetközi szabadkőműves kongresszusban megtalálta úgy a bizonyítékait, mint az elméleti igazolását. A nemzetközi szabadkőműves világgöztársaság programja, a monarchiák megszüntetése, a németországi szocializmus erőszakos uralmának föllállításá, a minden túlvilágra vonatkozó gondolatától mentes alapokon föllállítandó népszövetség, a pápának egyre erősebb le- és kiszorítása a népközösségből, Wilsonnak a szabadkőművesség világtestvérségére vonatkozó terveit, nemkülönben az erre vonatkozó phraseológiája, amely a keresztény gondolkodásból van véve, de amelyben minden természetfölötti tartalom ki van irtva: mindez, azt mondhatná valaki. Bensonnak előképül szolgált. Pedig mindezek három évvel az ő halála után lettek a „világháború” célkitűzései, melyhez az „utolsó háború” szolgált alapul. A német birodalom utolsó császára mondta nemrég egyik angol sajtóképviseelőnek azt a — Bensontól bizonyára teljesen független — nézetét, hogy a világháború megindítója és győztese a szabadkőművesség és csakis a katolikus Egyház tudott vele szembeállni!”

Mi már — harminc év távlatából — megállapíthatjuk, hogy Benson hatalmas szelleme és lángese belelátott a jövőbe. Az 1914. évi világháború, s utána a világnézetek óriási narca, az emberiségnek az önmaga imádása és a magasabbrendűségek közti megosztása mind

elkövetkezett. Vallási válságok állottak elő, melyeknek az „egy akol egy pásztor” irányában való tisztázódása most folyik le a szemünk előtt. Angliából, Amerikából, Németországból, de leginkább Oroszországból egyszerre áradnak a hírek, hogy megszületett az Antikrisztus is. Különösen az orosz híresztelések nagyon határozottak. E sorok írójával egy magasrangú volt orosz lelkész közölte, hogy Oroszországban általános a hit az Antikrisztus eljövételéről. Eszerint 1920-ban született meg ott az orosz földön, de már az orosz földet elhagyta és fivéreivel Bagdad mellett egy mohamedán kolostorban lakik. A Keleten, Palesztinában, Egyiptomban és egyebütt egyre föllépő és semmiképp megszünni nem akaró mozgalmak, zavarok ennek a ma 18 éves ifjúnak a művei. Nyíltan majd harminc éves korában fog föllépni — tehát 1950-ben —, a világ ura leszen, három és fél-évig fog uralkodni, vér és tűz, borzalmas keresztényüldözések kísérik majd útjain. A harmadik év közepén az Ur oly módon fog ellene föllépni és úgy semmisíti meg, hogy senki sem kételkedhetik majd tovább Isten létezésében.

Ami ezután jő, az nem az utolsó ítélet. Hanem hosszú-hosszú békés, virágzó évszázadok jönnek — az egy akol és egy pásztor kora — az az időkor, amelyet oly gyönyörű színekkel fest Don Bosco jövődőléseiben...

Egyébként a világ végéről szóló Bensonféle regény magyar fordításban is megjelent a Szent István-Társulat kiadásában. Aki angolul tud, jól teszi, ha angolul olvassa. Valami oly könnyed, egyszerű és mégis bájos, tartalmas nyelvezete van, hogy ehhez fogható se megjelenése idején nem volt, de ma sincs az angol irodalomban.

BÖLCSŐ ÉS KOPORSÓ

Ma már szimbólum csupán
Az édesen ringó bölcső.
Ki használja a mostani világban?
A paraszt és a költő...

Koporsó, koporsó — nagyon kemény szó,
Minden lélekbe beleácsol,
Tán azért csinálják a gazdagnak ércből,
A szegénynek meg fenyőtárból...

VAL! NÉMETH LÁSZLÓ.

A nyúlzapuka kalendija

Jeta: Dallas Sándor

Május, most ballag halkan lefelé a nap. A folyóban a szigeten — a sziget csak a természeté — bokrok, fák, sás, a fű közötti pitypang nő, százsorszép s itt-ott csomókban nyúlzapuka. Takarmánynövény ugyan a nyúlzapuka, kultúrvetemény, kitenyészett és emberi célokra rendelt valami, vadon nem terem, hát bizonyára a szél hozta ide a magokat ősszel, mikor a természet a fajfenntartásról gondoskodik. Most hát a vadnövénnyek közt él a nyúlzapuka és most meglátszik, hogy milyen szép. Épp olyan szép, mint a többi virág köröskörül, egyáltalában nem látszik rajta, hogy rabságból került ide, hogy esztendőközön keresztül kényszermunkások voltak egy majorban az ősei. Lehet, talán nem is kell egy generációnál több s a rabság nyoma letörölődik az élőkrol, mert bizonyos, hogy minden szabadságra született.

A nyúlzapuka ebben a pillanatban olyan, mintha figyelne. Alighanem figyel is. Fél. Semmi sincs, olyan csöndes a levegő, hogy percekig mozdulatlanul áll benne a pihe, mint valami kisaló tünderleány ágya. A nyúlzapuka szára mégis mintha rezegne egy kicsit s a pihés fejével bámul egy csattanó zöld bokor felé, amely alatt kövér fű nő s a kövér fűben mozdulatlanul hever valami nagy, idegen tömeg, amely délelőtt még nem volt itt, talán még két órával ezelőtt se s akkor kerülhetett ide úgy délután négy óra felé, mikor a melegben minden növény aludt a szigeten s egyedül csak a folyó locsogott a partokkal. A folyó, amely sohase alszik s mindig van valami beszélője. Messzeföldről jön, mindent lát, hát folyton beszél-mesél. Most is. Halkan locsog-sutyorog, olyan halkán, hogy igazán csak a növények hallják s a teste olyan fondortalan, mint a tükör, a csibor talán egyetlen lökéssel átkorcsolyázhatná a túlsó partjára, pedig széles a folyó, nagy és gyönyörű: ő a Duna.

A nyúlzapuka azonban most nem figyel rá, pedig mióta visszakarta a szabadságát, csak úgy issza a hangokat, mindent magába szed, mindentől meghatódik; nem tud betelni a szabadságával. Most azonban a bokorra figyel, amely alatt az a furcsa, idegen tömeg mozdulatlanul fekszik, olyan mozdulatlanul, mintha nem is lenne benne élet. Olyan, mint egy furcsa alakú, nagydarab kő, amely az égből hullott alá. S ebben van is valami, mert a bokor vendége eredetileg valóban az égből jött, onnét származik, mindössze ellévedt egy kicsit s ahonnét most idekerült, ott hiába emlegette volna az égi származását, mert kinevelték volna érte. Az emberek közül került ugyanis ide.

Egy ember volt a vendég. Valami fiatal-ember. Ha megmosakodhatott volna rendszeren s megborotválkozhatott volna, levághatta volna a körmeit, rendes ruhát, cipőt vehetett volna magára s ezennél még jól is lakhatott volna, meg a zsebében is lett volna valami pénz, szép és kívánatos fiatalember lett volna belőle, így azonban inkább valami félelmetes útonállóhoz hasonlított, mint rendes emberhez s a nyúlzapuka ijedten nézte.

Mert az valahogy rögtön érezte, hogy csak ember lehet — a rostjai még emlékeztek az emberre — s szorongás fogta el, hogy most mi lesz. Mert érezte, hogy az embertől minden élőknek félnie kell; az ember rabságot jelent. Hát figyelte és reszketett.

A bokor vendége meg felállt, megropogtatta csontjait s hogy megnyalta szája szélét, a nyelve keserű lett.

— Hat óra lehet — mondta — így hát talán négy órát aludtam.

Így a nyúlzapuka megtudta, hogy délután két óra tájt kerülhetett ide az ember. Hát ő nagyon korán elbóbiskolhatott, hogy nem vette észre. Ennyit tudott már, de ez csaknem egyetlen volt a semmivel. Mert azt sem tudta például, hogy az ember éhes, hogy nincs ezen

a világon senkije, gazdálalul és kereset nélkül kóborol és hogy tulajdonképpen azért jött ide egy lopott halászcsonakon, hogy végezzon itt magával. Mert semmi célja se volt az életnek és semmi érdemességet sem látott. Élete végső állomásának hát ezt a szép és növények ideleketétől langyos szigetet választotta. Így volt pedig. A túlsó parttól látta meg a szigetet, nézte egy darabig s azt mondta:

— De szépl! De szép lenne békeséggel élni itt vagy valakivel kirándulgatni ide!

Valami lányra gondolt, persze. Nem volt az meghatározott személy, de azért, sőt éppen azért lábadt tőle könnybe az elhagyott ember szeme, mert a személyektől mennyivel könnyebb megvárni, mint a vágyaktól és az elképzelésektől; a személyek magukba hordozzák a kirándulást. — Hát két dolog kínozza ott a parton: az éhsége és a magánossága s nem tudta, mi kellene most neki jobban: karaj kenyér vagy egy leány arca. Egyikre se volt semmi reménye se, hát úgy határozott, hogy szépen meghal. Lement a távolabb kikötőt, gazdálalul halászcsonakokhoz, egyet eloldott közülök és átvezetett a szigetre, hogy ott hajtsa végre halálos tervét. A csonakot hátul a sziget egy rejtékén kötötte ki, ő maga meg elindult befelé.

A nyúlzapuka erről se tudott semmit. Az ember ment befelé a szigeten s az történt vele, hogy a nagy szépségek közt valahogy nem tudta mindjárt végrehajtani a tettét. Hát mielőtt a tisztásra ért volna, ahol a nyúlzapuka lakott, azt gondolta, lefekszik és alszik egyet, mielőtt meghalna.

Eljárt és elaludt. Közber össze-vissza mászkáltak a légyek, megcsipkedték a szunyogok, s tele volt apró daganatokkal. Feldült, aztán megint leült s most a sziget olyan volt, mint egy gyönyörű ország, amely sohase látott embert; mint a növények: mesebeli országa, ahol soha sincs háború és mindig van kenyér és szerelem s ebben az embernélküli békében egyszerre olyan fájdalmasan elhagyatottnak érezte magát, hogy megint sirva fakadt s most sirt életében talán legkeserveesebben. A nyúlzapuka ettől a sirástól még jobban megrémült: mint az előbb halottnak hitt tömeg megmozdulásától.

És nem tudott hová lenni bámulatában, hogy az ember ilyen is lehet. Egész ismeretlen és zűrzavaros valami.

— Milyen csodálatos világ! — remegett belül. — Vajjon amit ez az ember csinál, az a szomorúság? Ilyen az emberek szomorúsága? Meghatódott vele s azt gondolta:

— Milyen szépl!
Most megint odanézet a emberre. Az ott áll, letépett egy mécsvirágot, mert az is volt

ott, kinyitotta a szirmokat és számolni kezdte az összenőtt porzókat. Kilenc porzója volt a mécsvirágnak. Ezt mindenki tudja, még a nyúlzapuka is, csak azt nem érte, mi van ezen meghatódni való. Aztán körülnézett az ember és olyan furcsán mosolygott, hogy így csak a gyermeki halottak tudnak mosolyogni.

— Százsorszép! — mondta. — Pitypang!
S akkor megpillantotta őt.

— Nini — mondta — nyúlzapuka. Hát ez hogyan kerülhetett ide?

Nézte őt és ettől megint megindultak a könnyei. Azt mondta:

— Istenem!
A nyúlzapuka csaknem elájult csodálkozásában.

— Mi lehet rajtam siratnivaló, én Istenem? Mi lehet rajtam, amitől sirva fakadhat egy ember?

Félt és szégyellte magát s azt hitte, talán az Isten költözött egy pillanatra beléje s remegett, hogy talán az Isten ül egyik bóbítája pihéjén, csak ő nem látja. Talán az a parányi fény az, amely a hajló nappól éri, talán az a parányi villongás.

Most egyszerre olyan lett minden, mintha maga a végtelenség lenne a sziget, amelyet betölt a csend s ahol az Isten szemben áll az emberrel s nézi.

Pedig csak a nyúlzapuka volt ott, meg a vándor. Csak ők ketten. A többiek most nem számítottak. Ők ketten nézték egymást, mint az életnek két pólusa.

Igy ültek és az egészről lassan érezni lehetett, hogy valami eldőlt.

— Halál! — gondolta a nyúlzapuka. Ez megöli magat, bizonyosan! Szegény, milyen fájdalmas lehet neki az elhatározás. Vajjon hogyan hal meg egy ember?

Beleremegett, hogy látni fogja egy ember halálát és hogy a halál az emberhez is hozzátartozik.

Csak bámultak egymásra és a csend azon a láthatatlan cernán hirtőlódott, amely a nézésük sugara volt.

— Csak ez az emberélet? Ez? — gondolta nyúlzapuka... Nincs benne semmi fény? Semmi öröm? Hát sohase örülnek az emberek? Ó!

És valahogy úgy képzelte el az emberéletet, mint a sirás és a szomorúság folytonosságát.

S akkor egyszerre megállt hullámzásában a csend, megállt, meghasadt és figyelte: érezni lehetett, hogy valami nagy mozgás közeledik a sziget felé. Még nem lehetett kivenni, mi az, de valami lüktető, nagy, piros melegség közeledett, valami pulzáló szép, roppant erő, amelyet megéreztek a gyökerek, a porzók, a bibék, indák, gumók és rizómák, a nap lassan mászott lefelé az égi pályán és a növények halkán s valami titokzatos ujjongástól remegtek.

Perc múlva hallani lehetett, hogy csonak közeledik, hallatszott az evezők csapása, aztán a deszka roppanva karcolta a partot és lánc csörrent.

— Irén! — mondta egy lefojtott hang,

Régi magyar költők verseiből

MÁJUS ELSEJÉN

Irtá: REVICZKY GYULA

Emlékszem, zöld volt az erdő;
Derült az ég köröskörül.
A park rég látott annyi népet;
Ott jártam én is egyedül.
Öröm sugárzott minden arcon;
Megújult vágy, ifjú remény;
Csak én szerettem volna sirni
Gyönyörű május elsején!

Keztyüs urakkal, kék ruhában
Te is ott ültél egy padon.
Sok szépet mondhattak neked, meri
Csak mosolyogtál, angyalom.
Platánok gunyos suttogását
Hozá a játszi szél felém:
Minek van a szegénynek álma
Gyönyörű május elsején!

De én azóta megtanultam:
Baldog, ki sokat álmodott.
Sokszor kijártam a ligetbe
S fölkeresém a kis padot.
De oly üde már semmi sem volt.
A régi nem volt más, csak én,
Nevedet a homokba irtam,
Mint akkor, május elsején!

S el-elvisz a vágy este-eggel
A régi padra betegem;
Tapasztalásom im elég van,
Hadd sirjam ott ki csöndesen.
Ah sirni! sirni öntudatlan,
Míg eljő majd az ősz dere,
Amidőn már magunk se tudjuk,
Mikor volt május elseje.

szinte földokló forrósággal. Mély volt a hang és mellből jövő, hogy gyökérig átjárt itt minden életet s rá egy finom, drága és lágy fulladt hang, boldog és alig hallható, lehette:

— Igen.

És valami becenév röpített, amelyet elnyelt ittasan a vegetáció.

Két ember kötött ki a szigeten s a fűzek sűrűjében törtek maguknak utat előre. Egy férfi, meg egy leány. Hallatszott a nesztük és a tikkadt lélekzetvételük, hogy közeledtek. A férfi törte elől az ágakat és a nő utánajött.

— Vigyázz! — sutlogta. — ... Vigyázz!

Az ember, aki halni készült, elugrott a bokor mögé és a nyúlszapuka dermedten figyelt.

— Mi lesz itt és kik ezek?

Ezt kérdezte remegve és várta. A csöndnek, a békének és az álmodó, mozdulatlan lánynak nyoma se volt már. Zengett, várt és pattanásig feszült minden.

Percek teltek el, mire megjelentek. A férfi és a leány. Két szép ember. Csak evezős trikó volt rajtuk és semmi más. Eveztek a vízen és itt kikötöttek.

— Senki?

Ezt a leány sutlogta.

— Senki.

Ezt a férfi ságtá vissza.

Most ott álltak pontosan a nyúlszapuka előtt, szinte roppanva fogták egymás kezét s a nyúlszapuka előtt, szinte roppanva fogták a nyúlszapuka fényt érzett, áldást, erőt, valami csoda dübörgött, mint a meteor.

— Istenem! — lehette vácogva és nem tudta, mit csináljon, szeretett volna az előbbi emberen sajnálkozni, de valami roppant örömborította be.

— Ó hát ez is ember! Ez is! — ujjongott fel. — Ilyenek is az emberek?

Most egy kis gomb pattant le eléje, amely meleg volt, mintha a nyáreg egy szilánkjára pattant volna le. Hogy fent mi történt, nem tudta, nem látott odáig, nem mert föltekinteni, csak állt a bokor mögé a másik emberhez és látta, hogy annak megint könnyes a szeme. Még elgondolta:

— Hogy lehet ez? Hát egyik ember örül s a másik sír ezen?

Többet nem tudott gondolni, mert belegázolták a puha földbe.

— Meghalok! — sirt fel. — Meghalok!

De valahogy érezte, hogy nem fog meghalni, hogy ebből nem lehet halál, majd jön az éjszaka a harmatjával, megöntözi, a hűvösség megsimogatja s felegyenesedik megint. Igen, felegyenesedik, élni fog és csodálatos dolgokat fog tudni az emberről. Milyen zsúfolt, milyen különös volt ez a mai délután! Csak kár, hogy azt a másik embert elvesztette a szeme előtt. Vajjon mit csinálhat az most?

A másik ember ott huzódott meg a bokor mögött kisideig. Aztán szépen, észrevétlenül elment onnét s mikor már biztonságban tudta magát, lehajolt és elkezdte csokorba szedni a sziget virágait. Nagy csokor virágot szedett s amikor már alig fért a kezébe, odarohant az ujjonnan jöttek csónakjához s beleszórt a sok virágot, egész véletlenül és egész ösztönösen olyan mozdulattal, mintha vetne.

— Legyen virágotok is, ti szépek!... — mondta.

Mert hirtelen úgy szerette őket, mintha a testvérei lennének.

Aztán észrevett valamit a csónakban. Egy csomagot. Érte nyúlt és elvette. Utána sietett a saját lakójához, eloldozta, ellökte a parttól, beleugrott és evezni kezdett be a folyó sodra felé. Nem halt meg, nem ölte meg magát. A folyó sodrában bevonta az evezőt és kibontotta a csomagot. Kenyér volt benne, vaj és szalámi. Kicsit nézte, aztán enni kezdett, míg a jó folyam, a drága folyam, a mesemondó folyam vitte lefelé. S ez olyan szép volt, hogy ő most amazoknak az ételéből eszik. És míg a folyam vitte és míg szájában elomlottak a rég nem érzett ízek, ezt mondta, de úgy, mint egy imádságot:

— Kenyér és szerelem.

Egy óra múlva elérte a sötétség, de akkor már jóllakott. Elfeküdt a lakójában és nemsokára csendesen aludt.

KERESZTREJTVÉNY

18. (309.) szám.

1			5	4	5	6	7	8	9	10
		11				12				
15	14				15		16			17
18				19	20		21			22
25				24				25		
26				27			28		29	
30			31			32				33
	35		36		37				38	
				40				41		
			43				44		45	
			47				48	49		
				51		52				

Beküldendő sorok: Vízsz. 1., 19., 33. Függ. 1., 10., 17., 21.

Beküldési határidő: május 12.

Vízszintes sorok:

1 Spiritizma szeánszon játszódik le. 11 Operett. 12 Süly. 13 Becézett fiunév. 16 A pohár szimfónia. 18 Egy híres spanyol politikus keresztnéve. 19 Tartomány Észak-Afrikában. 22 Dupláza exotikus hangszer. 23 Tanít. 24 Ime! 25 Cserél. 26 A romaiak egyik ósanyjának neve. 27 Harsányi K. történelmi drámája. 29 N. E. Ö. 30 Les — massalh. 31 Volt osztrák alkancellár. 32 Egtáj. 33 Magyar király mon. 34 Magyar király előneve. 36 A ház része. 38 O. T. S. 39 Fejtermék. 40 Reg. magyar szó. 41 Madár. 42 Tojásban van. 43 Hangra vonatkozó. 45 Egy — angolul. 46 Veszszóval falu a Balaton mellett. 48 Kéttagu algebrai kifejezés. 50 Amerikai egyetem. 52 Aljji! — közkeletű nézet az óval. 53 Magyar drámaíró.

Függőleges sorok:

1 Az egyetemista réme. 2 Női név. 3 Ház. 4 Jeli — Göre szerinti. 5 Két magánhangzó. 6 Igevezető. 7 Egy filmszár keresztnéve. 8 Jo kesnek van. 9 Férfinév. 10 Nem titokban. 14 Vörösmarty-költemény. 15 Szalonnát főz. 17 A híres filmamorozó volt. 20 Római tartomány volt. 21 Fohász. 27 Azonos magánhangzó. 28 Végtag. 35 Iróné vezetékneve. 37 Zuhanni. 38 Lopódzott-e? 43 Nem süket. 44 Ment latinul. 47 Rag. 49 Becézett női név. 51 Két magánhangzó. 52 Nevetést utánozó szócska.

Rovatvezetőnk betegsége miatt mult számunkból kimaradtak a következők nevei a helyes megfejtők közül:

Varga Valéria, Péter Árpád, Pribék Imréné, Zakariás I. István, dr. Zakariás Jenőné és Zakariás Tibor, Páll V. Géza, Páll Béla, akik a 15. sz. keresztrejtvényt helyesen fejtették meg.

16. számú keresztrejtvényünk helyes megfejtése: Vízsz. 1. és nyílirány: Halott lélek az, akit a lét szentsége nem táplál. Függ. 1. és nyílirány: Húsvet napján a lélek megtelik az Ur békéjével. Vízsz. 18. Feltámadt Krisztus e napon, alleluja! 18. függ. Feltámadás katolikus hitünk alapja. Függ. 20. Diadalmas menetben.

A 16. számú keresztrejtvényt helyesen megfejtették:

Papp Mózes, Rácz Lajos, Szabó Józsefné, dr. Zakariás Jenőné, Zakariás I. István, Zakariás Tibor, Csibi Lenke, Kiss Károly, Szeri Andor, Derzsy Zoltán, Labud István, Páll V. Géza, Páll Béla.

A jutalomkönyvet Rácz Lajos (Gherla) nyerte meg. Beküldöttük.

ROVATVEZETŐ KÖZLÉSEI:

TÖBBEKNEK. Kérjük megfejtőinket, hogy mindig tüntessék fel a keresztrejtvény számát is. Névtelenül beküldött megfejtéseket nem vehetünk tudomásul. Kifejezett óhajra előlhatunk a megfejtő teljes nevének közlésétől, de nekünk tudnunk kell, hogy ki a megfejtő.

Z. I. I. A keresztrejtvényeket megkaptuk. Köszönet. Kívánsága szerint kicséréljük a keresztrejtvényeket.

K. I. Köszönet az ötletes keresztrejtvényt. Ez a sorra fog kerülni.

PARASZTESZTENDŐ (JOSEF WEINHEBER)

Esik a hó januárban,
a csendes, sötét szobában
fél a kisgyerek.

Halkan zúg a sás: február,
Fáradt öreg templomba jár,
a haja hófehér.

Március esővel jön meg,
De mit ér, — ha a szív könnyes, —
az első szál virág?

Áprilisban rezgő nyárfa,
A gyerek mosolyog, bárha
sirhatnékja van...

Rígófűtűs, virágos május,
Ragyogó esték, s bárhóvá fuss,
mindenütt szerelem...

December. Hullnak a hóhelyek.
Békesség földön az embernek,
ki jóakaratul

Füledt június. És a férfi
ezerossillagu éjben érzi,
hogy vágya már betelt.

Kalász. Pipacs. Julius. Erő.
Meghajolva figyeli a nő
mozduló gyermekét.

Vihar zúg augusztus haván át.
A bölcs, — tudása szűk határát
borzongva érezi.

Szeptemberben fecske csapat száll.
A vándor, — nem elég neki már
a világ, — hazatart.

November. Kőd. Szél. Varju károg.
Rádöbbensz ember: a magányod
kísértethangja szólt...

(HUZELLA ÜDÜN fordítása.)

Kik lettek a transszylvániai egyházmegye papjai, a legrégibb önképzőkori emlékkönyv elégia-írói közül?

Osszeállította: **Biró Lajos**

A „Magyar Lapok”-nak a művelődéstörténet s általában a tudomány iránt érdeklődő olvasóit mélyeség hálára kötelezte Büchler Pál dr. a cluji jezsuita kollégiumból származó és a tgmuresi plébánia könyvtárban őrzött legrégibb önképzőkori Emlékkönyv ismertetésével. A kitűnő tanulmányt a lap április 17. és 23-iki számában bizonyára nemcsak én, hanem igen sokan mások is nagy érdeklődéssel és igazi lelki gyönyörűséggel olvasták. Az ismertetett önképzőkori emlékkönyv valóban nagyjelentőségű a művelődéstörténet szempontjából, mert újabb fényt vet a jezsuitársasági atyák nagyszerű nevelési rendszerére. Nagy becse és kiváló jelentősége mellett „maga az egyszerű kegyelet is megköveteli — írja a tudós ismertető, — hogy ezt a könyvet megbecsüljük, mert a 77 fiatal szerző között bizonyára akad egy-kettő, aki kiváló emberré vált és jelentős szerepet játszott hazája történetében.”

Az ismertetés alapján kutatni kezdettem az elégia-írók későbbi pályáját s Beke Antal: Az erdélyegyházmegyei papnövelede történeti vázlata című műve alapján tizenkettőtől sikerült megállapítanom, hogy az egyházmegye papjai lettek s többen közülük kanonoki méltóságra is emelkedtek. Egy pedig, mint világi férfi, királybírói állást töltött be s a katolikus köztevékenységnek volt példát adó vezető férfia. Ime a nevük betűrendben:

Apor József báró, aki 1773-ban írt, 77. sz. 36 disztichonból álló elégiájában szeretettel üdvözölte régensét nevenapján, cluji tanulmányai befejezése után Rómában a Collegium Germ.—Hungaricumban tanult, a hittudományok doktora lett, 1782-ben odorheui tanár és a most is intézet igazgatója volt. Azután pedig mintegy tíz éven át Ciuc megyében volt esperes-plébános, tb. kanonok, 1793-ban pedig székesegyházi valóságos kanonok s cluji apát-plébános lett. Meghalt 1813. aug. 10-én.

Boros József, aki az 1766-ban írt 4. sz. 132 disztichonból álló elégiájában a prágaiak háláját fejezte ki Nádasdy iránt városuk felszabadításáért, a Pazmaneum elvégzése után 1779-ben odorheui, majd pedig papnevelő intézeti tanár lett s rövid ideig tartó ciucmegyei plébánoskodás után 1792-ben székesegyházi kanonoki méltóságra emelkedett. Meghalt 1815. aug. 13-án.

Cseréi Imre, aki 1766-ban a 8. sz. 134 disztichonból álló elégiáját Mária Terézia nevenapjára írta, jezsuita szándékozott lenni. A rend feloszlata után a Pazmaneumban végezte tanulmányait s előbb Sibiuiban, majd pedig a papnevelő intézetben tanárkodott. Később sibiui esperes-plébános, tb. kanonok s gimnáziumi igazgató lett; 1810-ben apáti méltósággal kitüntetve tgmuresi esperes-plébános és gimnáziumi igazgatóvá nevezték ki. Meghalt 1815 március 6-án. Irodalommal is foglalkozott. Több latin- és magyarnyelvű munkát írt.

Cseréi József, a Szt. István királyról 1769-ben írt, 38. sz. 73 disztichonból álló elégia szerzője, a teológiát Budán végezte. Előbb Sibiuiban volt tanár, majd 1797-ben a tgmuresi gimnázium igazgatója s esperes-plébános lett. 1806-ban apátkanonoki méltósággal tüntették ki. Meghalt 1809-ben.

Demien Sándor, a Hunyady Jánost dicsőítő, 2. sz., 200 disztichonból álló elégia szerzője teológiai tanulmányait Nagyszombatban elvégezvén, odorheui káplán, majd dealuli esperes-plébános lett. Meghalt 1816 okt. 7-én.

A Korniss Anna grófnő halálát sirató, 26. sz., 71 disztichonból álló elégia szerzője, **Imecs Lajos** szintén a papi pályára lépett. A teológiát Nagyszombatban hallgatta. Életének többi adata ismeretlen.

A Szűz Máriát dicsőítő, 73. sz., 58 disztichonból álló elégia írója: **Lamas József** szintén egyike volt az egyházmegye legkiválóbb papjainak. A teológiai tanulmányokat Budán elvégezvén, több helyen működött lelkesítő minőségben, amíg aztán 1805-ben brasovi plébános lett. 1824-ben kanonoki s 1831-ben apáti méltóságra emelke-

det. Meghalt 1835-ben, 81 éves korában. A brasovi róm. kat. gimnázium létesítésének eszméje már őt is foglalkoztatta, de az eszmét utóda: Kovács Antal valósította meg.

A Gelinteről származó két **Mihály, János és István**, szintén az egyházmegye papjai voltak. Az előbbi, aki az 1. sz., 27 disztichonból álló elégiájában a tiltott könyvek olvasásától óvja az ifjúságot, több helyen való lelkeszkedés után, 1809-ben a székesegyház kanonokja lett s 1825-ben halt meg. Az utóbbi, a szigetvári hőst dicsőítő, 42. sz. 86 disztichonból álló elégia írója, szintén több helyen lelkeszkedett s mint Teius-i plébános 1812-ben fejezte be életét.

Szabó József, a hídelvoi tűzvészt megörökítő, 32. sz., 35 disztichonból álló elégia szerzője, több helyen való lelkeszkedés után, mint plébános Mihaileni községben, Ciuc megyében halt meg 1799. február 19-én.

A Pónyátvszkit dicsőítő, 9. sz., 103 disztichonból álló elégia szerzője, gelintei **Szacsvai András**, mint katona-lelkész fiatalon, 1784-ben

halt meg.

Szombatfalvi János, aki a 64. sz. 11 disztichonból álló elégiájában arra kérte védőszentjét, hogy juttassa el őt Jézus és Mária iránti szeretethez, tanulmányai után visszatért szülőföldjére s hosszú időn át királybírói hivatalt töltött be. Mint egyháznak hű fia, szülőfalujában telket adományozott templom részére és a most is meglévő templomot nagy áldozatok árán 1706-ban felépíttette. Munkás életét 1816-ban fejezte be, 61 éves korában. Sirjánál Zsombori József odorheui plébános, a híres szónok mondott méltató és bucsuztató beszédet.

Az önképzőkori emlékkönyv írói között szerepel egy kadicfalvi származású **Török Ferenc** is, aki Attilát dicsőítő, 66. sz., 134 disztichonból álló elégia szerzője. Minthogy a nagy kiterjedésű Török-családból többen viselték a Ferenc nevet s minthogy a családi leszármazási táblázat szerint 1772-ben a Ferencek közül egyik sem volt tanuló sorban felmerül az a kérdés, hogy az elégiát író Török Ferenc nem azonos-e azzal a Török Ferencel, aki akkor cluji jezsuita tanár volt s később odorheui plébános és székelyföldi püspökhelyettes lett. Ha ez a feltevés helytálló, akkor Török maga elégiáját mintegy buzdítás, lelkesítés és mintaképpen írhatta a nemes tanuló ifjúságnak. Ezt a Török Ferencet különben Szinyei is úgy említi, mint több latinnyelvű dicsőítő munka szerzőjét.

Ime az itt felsorolt nevek és adatok is bizonyítják, hogy a legelső önképzőkori emlékkönyv elégia-írói közül többen lettek kiváló férfiak. Célszerű lenne a többi egyházmegyében is hasonló kutatást végezni, mert bizonyára ott is lehettek olyan papok, akik a cluji jezsuita-kollégium elégia-író nemes ifjai közül kerültek ki.

RÁDIÓ

SZERDA, MÁJUS 4.

București. 7.30 Ritmikus torna, rádióhíradó, reggeli hangverseny, háztartási, orvosi tanácsok. 13 Időjelzés, időjárás, kulturális hírek, sport, viz-állásjelentés. 13.10 Déli hangverseny közvetítése. Közben: Sporthíreknek adása. 13.40 Gramofonlemez. 14.15 Hírek, időjárásjelentés, rádióhíradó. 14.30 Gramofonlemez. 15 Hírek. 16.45 Előadás. 19.15 Zenei történeti csevegés hangpéldákkal. 20.45 Csak Radio Romania: Gramofonlemez: Csak Radio București: Baumann—Radulescu énekesnő hangversenye. 21.25 Glazunov: Az évszakok, lemezek. 22.05 Enekkari lemezek. 22.30 Hírek. 22.45 Vendégloji zene. 23.45—24 Hírek közvetítése külföldre francia és német nyelveken. Utána: Közlemények.

Budapest I. 7.45 Torna. Utána: Gramofon. 8.20 Etrénd. 11 Hírek. 11.20 és 11.45 Felolvasás. 12.10 Vízjelzőszolgálat. 12.15—12.55 Üzenetek a Nemzetközi Vásárból. 13 Déli harangzó. 13.05 Regőcsosport. 13.30 Hírek. 14.10 Pontos időjelzés. 14.15—15.30 Rádióüzenetek a Nemzetközi Vásárból. 15.35 Hírek. 16 Árfolyamhírek. 16.30—17.40 Rádióüzenetek a Nemzetközi Vásárból. 17.45 Pontos időjelzés. 18 Zongoraszmok. 18.30 „Rákóczi népe”. Előadás. 19 Cigányzene. 19.40 „Zengő eucharisztika”. 20 „Örmény-est”. 21 „A gyermekvédelem időszerű kérdései”. Előadás. 21.15 Három egyfelvonásos. 22.25 Hírek. 22.50 A rádió szalonzenekara. 24 Hírek francia és olasz nyelven. 24.10 Üdvözlők a magyar egyetemi ifjúságot. 24.25 Lemezek. 1.05 Hírek külföldi magyarok számára.

CSÜTÖRTÖK, MÁJUS 5.

București. 7.30 Ritmikus torna, rádióhíradó, reggeli hangverseny, háztartási, orvosi tanácsok. 13 Időjelzés, időjárás, kulturális hírek, sport, viz-állásjelentés. 13.10 Déli hangverseny közvetítése. Közben: Sporthíreknek adása. 13.40 Gramofonlemez. 14.15 Hírek, időjárásjelentés, rádióhíradó. 14.30 Gramofonlemez. 15 Hírek. 16.45 Előadás. 19.20 Gramofonlemez. 20.15 Népdallemezek. 20.45 Szimfonikus hangverseny közvetítése. Majd hírek. Utána: A Szimfonikus hangverseny folytatása. 22.30 Hírek. 22.45 Vendégloji zene. 23.45—24 Hírek közvetítése külföldre németül és francián. Utána: Közlemények.

Budapest I. 7.45 Torna. Utána: Gramofon. 8.20 Etrénd. 11 Hírek. 11.20 és 11.45 Felolvasás. 12.10 Vízjelzőszolgálat. 12.15—12.55 Üzenetek a Nemzetközi Vásárból. 13 Déli harangzó. 13.05 Balalajka-zene. 13.30 Hírek. 14.10 Pontos időjelzés. 14.15—15.30 Rádióüzenetek a Nemzetközi Vásárból. 15.35 Hírek. 16 Árfolyamhírek. 16.30—17.40 Rádióüzenetek a Nemzetközi Vásárból. 17.45 Pontos időjelzés. 18 A rádió szalonzenekara. 18.50 „A török zene”. 19.25 Szegedi Polgári iskolai Tanárképző Főiskolai énekkara. 20 Gazdáknak. 20.15 Külügyi negyedóra. 20.30 Cigányzene. 21.35 „Pekár Gyula-emlékest”. 22.35 Hírek. 23 Lemezek. 24 Verseket német nyelven. 24.20 Jazz. 1.05 Hírek

PÉNTEK, MÁJUS 6.

București. 7.30 Ritmikus torna, rádióhíradó, reggeli hangverseny, háztartási, orvosi tanácsok. 13 Időjelzés, időjárás, kulturális hírek, sport, viz-állásjelentés. 13.10 Déli hangverseny közvetítése. Közben: Sporthíreknek adása. 13.40 Gramofonlemez. 14.15 Hírek, időjárásjelentés, rádióhíradó. 14.30 Gramofonlemez. 15 Hírek. 16.45 Előadás. 19 Hírek. 19.15 A Motzoi-zenekar hangversenyének közvetítése. 20.35 Csak Rádió Romania: Gramofonlemez: Csak București: Rachmaninov: G-moll szonáta. 21.15 A két állomás együtt: Hangképek lemezekkel. 22.30 Hírek. 22.45 Vendégloji zene. 23 Szórakoztató zene. 23.45—24 Hírek külföldre idegen nyelven. Utána: Közlemények.

Budapest I. 7.45 Torna. Utána: Gramofon. 8.20 Etrénd. 11 Hírek. 11.20 és 11.45 Felolvasás. 12.10 Vízjelzőszolgálat. 12.15—12.55 Üzenetek a Nemzetközi Vásárból. 13 Déli harangzó. 13.05 A rádió szalonzenekara. 13.30 Hírek. 14.10 Pontos időjelzés. 14.15—15.30 Rádióüzenetek a Nemzetközi Vásárból. 15.35 Hírek. 16 Árfolyamhírek. 16.30—17.40 Rádióüzenetek a Nemzetközi Vásárból. 17.15 Pontos időjelzés. 18 Cigányzene. 18.50 Sport. 19 „Az európai fegyverkezés okai”. 19.25 Zongoraszmok. 19.55 „Három transszylvániai költő”. 20.35 Játék mesterharmoniumon. 21. Rejtélynévelő. 21.30 Hírek. 21.50 „Rádiógyűveleg”. 23.35 Időjárásjelentés. 23.40 Svéd kamaramuzsika. 24.15 Hírek angol nyelven. 24.20 Cigányzene. 1.05 Hírek

SZOMBAT, MÁJUS 7.

București. 7.30 Ritmikus torna, rádióhíradó, reggeli hangverseny, háztartási, orvosi tanácsok. 13 Időjelzés, időjárás, kulturális hírek, sport, viz-állásjelentés. 13.10 Déli hangverseny közvetítése. Közben: Sporthíreknek adása. 13.40 Gramofonlemez. 14.15 Hírek, időjárásjelentés, rádióhíradó. 14.30 Gramofonlemez. 15 Hírek. 16.45 Előadás. A Románia őrsége szervezet órája. 19.15 Katonazene. 20.15 Operettlemez. 21 Táncczene. 21.15 A Rádiózenekar hangversenyének közvetítése. Közreműködik Munteanu tenorénekés. 22.30 Hírek. 22.45 Vendégloji zene. 23 Szórakoztató zene. 23.45—24 Hírek közvetítése külföldre németül és francián. Utána: Közlemények.

Budapest I. 7.45 Torna. Utána: Gramofon. 8.20 Etrénd. 11 Hírek. 11.20 és 11.45 Felolvasás. 12.10 Vízjelzőszolgálat. 12.15—12.55 Üzenetek a Nemzetközi Vásárból. 13 Déli harangzó. 13.05 Magyar nóták. 13.30 Hírek. 14.10 Pontos időjelzés. 14.15—15.30 Rádióüzenetek a Nemzetközi Vásárból. 15.35 Hírek. 16 Árfolyamhírek. 16.30—17.40 Rádióüzenetek a Nemzetközi Vásárból. 17.45 Pontos időjelzés. 18 Mocsányi és Lakos énekkomórások. 18.30 „Mit üzen a rádió?” 19 A rádió szalonzenekara. 19.55 „A Szent István-túra”. 20.15 Lemezek. 21 „Két ur szolgálja”. Vigjáték. 22.30 rek. 22.50 Cigányzene. 23.50 A 2. honvédelmi vezény zenekara. 1.05 Hírek külföldi magyaroknak

Asszonyok dolga

Hogyan lehet kevés pénzből választékosan öltözködni?

Választékosan öltözködni ízlés, önismeret és önmérséklés kérdése és csak utolsó sorban pénzkérdés. Azt, aki ezreket költött toalettekre, rendszerint a párizsi nagy szabók öltöztetik; de annak, aki korlátolt anyagi eszközökkel akarja keresztülvinni azt, hogy elegánsan öltözködjék, saját erejére és tudására kell támaszkodnia. Tekintettel arra, hogy utóbbiak száma lényegesen nagyobb, megkísérlem fenti főkérvésük kivételét néhány gyakorlati példával elősegíteni, vagyis megvilágítani azt a kérdést, hogyan lehet szerény költségvetéssel öltözködni, változatosan, ízlésesen és elegánsan öltözködni.

Általános törvények:

1. Ismerd meg magadat és csak azt vedd át a divatból, ami korodnak, alakodnak, hajszínednek és főleg egyéniségednek megfelel.
 2. Kerüld a szélsőséges átmeneti divatot.
 3. Ne viselj feltűnő, rikító színeket.
 4. Többet érsz néhány jószabású és jó anyagból készült ruhával, mint sok silány minőségű és rosszul szabott ruhával.
 5. Öltözz lehetőleg angolos modorban. Elegánsabb és kevésbé van a divat szépségeinek alévetve.
 6. Tavalyi ruhádat ne szabad át; teljesen elegendő, ha új dísz, új színt, esetleg más övet, gallért, vagy szabót teszel rá.
 7. Öltözködésben legyen összhang. Ez különösen a színekre vonatkozik, de vonatkozik a szabásbeli és stílusbeli összhangra is.
 8. Ruhataradban legyen mindig 1-2 fekete ruha, kalap és kabát. A szerényen öltözködő nő legfőbb erőssége ez, hiszen tudjuk, hogy egy fekete ruhát különféle színű díszekkel változtatásos lehet tenni.
 9. Vigyázz a kalapforma megválasztásánál. Nem minden archoz illik a nagyon széles, vagy nagyon magas kalapforma. Kérdezd meg tehát a tükröt és ne a legjobb barát-nődet!
 10. Nyaralóban, fürdőhelyen viselj magyaros rokokóját.
- A társaságban a legkönnyebben úgy öltözködhetsz kevés pénzzel előkelően, ha rend-

Csinos kötött blúz, amelyik sötét szoknyához nagyon kellemes hatást kelt. Színeben a barna és zöld, vagy szürke és kék kedveltek.

szerezen vásárolj vagy készített minden szezonban: egy ruhát, vagy egy komplét, vagy egy kosztümöt, amelyet aztán évekig viselhet. Így gazdagodik a ruhatára. Mert példának okáért egy jó bunda — vagy szörmezett télikabát évek hossza során át szolgálja gazdáját. Egy angol átmeneti kabát és egy angol kosztüm 5-6 évre szól. Egy fekete ruha, egy sötétkék délutáni komplé, 1-2 imprimé ruhával, egy angol szövet-jersey — vagy kötött-ruha, néhány blúz és 1-2 vászonruha a jól öltözködő lakarékos asszony ruhatára. Nehogy azzal gyanúsítsanak, hogy a takarékos jelzőt már nem is alkalmazom igazságosan. Elárulom, hogy ez tulajdonképpen egy öt éves terv.

A kivételét körülbelül így képelem:

Első év: Bunda vagy télikabát, sötétkék selyem- vagy gyapjú-zsorszett nyári komplé.

Második év: Angol kosztüm, 1-2 blúzzal, imprimé ruha.

Harmadik év: Átmeneti kabát, fekete délutáni ruha, egy vászon vagy nyersselyem ruha.

Negyedik év: Egy vászon ruha, egy fekete délutáni ruha és

Ötödik év: Egy komplé, egy kötött-ruha, 1-2 blúz, egy estélyi ruha.

Ezekhez jön az öt éven belül: évente egy pár cipő, egy retikül, egy pár kesztyű és egy öv. Felváltva: fekete, barna, sötétkék, fehér és estélyi. Évente két-három kalap.

Simon Blanka.

A négy évszak ételsora

TAVASZ.

1. Tejfőléles, vegyes főzelék tűzdelt marhacsenye, fahéjas fánk. (Vacsora: Hajdukáposzta füstölt hússal, linciszetelek).
2. Konzomméles, főtt marhahus sóskamártással, töltött kalarábé, citromfelfújt. (Vacsora: Libamáj aszpikkal, sonkás béles).
3. Tavasz zöldség leves, spárga vajjal, vesepecsenye tejföllel, élesztőskiflik. (Vacsora: Gulyáshus, kávékrém).
4. Tojásos rizsleves, főtt rák, rakott burgonya mandulás táska. (Vacsora: Halászlé, vanília metélt).
5. Palacsintametélt-leves, tökkáposzta dísznóhussal, töltött bárány, homoktorta. (Vacsora: Hideg roszthif, krémes pite).
6. Velőleves, salátafőzelék, paprikás rostélyos, hájas-tészta. (Vacsora: Savanyu tündő gombóccal, almahab).
7. Tarhonyaleves, zöldborsó főzelék, borjucsenye, lekváros derelye. (Vacsora: Savanyu más-lepény).

NYÁR.

1. Makkarónileves, mustáros vese töltött bárány, tolófánk. (Vacsora: Töltött paprika, orosz pudding).
2. Kenyérleves, főtt marhahus metéltő hagymamártással, karalábé spárga módra, káposztás rétes. (Vacsora: Libaaprólék rizzsel, eperszelet).
3. Barnaleves, husderelye, borjucsenye, meggyrétes. (Vacsora: Párolt marhasült, indiai fánk).
4. Ikraleves, zöldbab vajjal, paprikás csuka Sacher torta. (Vacsora: Vese velővel, felfújt omlette málnaöntéssel).
5. Hamisleves, ribizli (rizs zöldborsóval), savanyu sertéshus, dióspite. (Vacsora: paprikás csirke, számoça-kocsonya).
6. Vágott tödőleves, édes káposzta, tejfölös borjucselet, rizsliszt felfújt. (Vacsora: Kacsapencsenye salátával, császártorta).
7. Daraleves, sonkás kolbászkák, töltött fehérpecsenye lekváros derelye. (Vacsora: Savanyu nyelv, ribizke metélt).

ŐSZ.

1. Májleves, nyulgalantin, sült galamb, Napoleon torta. (Vacsora: Tojásétel sonkával és kaviárral, ischli fánk).
2. Rizsleves, tökkáposzta, töltött csirke, mandulás barátfüle. (Vacsora: Gombás borjúhús püspökkenyér).
3. Zöldségleves, főtt marhahus sóskamártással, töltött kelkáposzta, almásbéles. (Vacsora: Sertéskaraj vörös káposztával).
4. Borjuikraleves töltött káposzta, roszthif angolosan, porhanyós tészta. (Vacsora: Fogoly lencsével, vanília krém).
5. Száraz bableves, sóskafőzelék tojáslepényvel, sült tengeri hal, krémes fánk. (Vacsora: töltött tojás, mákos-metélt).
6. Paradicsomos leves, tejfölös, paprikás gomba, szűszült, burgonyás metélt. (Vacsora: Úrúhus rizzsel, karthausi gombócok).
7. Csirkeaprólékleves száraz borsó füstölt hússal, nyulpecsenye, dírtorta. (Vacsora: Paprikás paradicsomos kolbászkák (virstli), szilvacibere).

TÉL.

1. Májrizsleves, tojás sonkával, sült malac vörös káposztával, datolyatorta. (Vacsora: Tűzdelt vesepecsenye körítve, hideg tejhabos gyümölcsrizs).
2. Borsóleves, töltött káposzta, borjuleves burgonyával, sonkás csipetkésztés. (Vacsora: Paprikás rostélyos, diós metélt).
3. Tejfölös burgonyaleves, hachéfánk, fogoly lencsével, almás pite. (Vacsora: Nyulaprólék, sajtos metélt).
4. Paradicsomleves, rakott krumpli, kékre főtt ponty, piskótatekeres. (Vacsora: Kocsonyázott hal, almapiüré).
5. Metéltleves, hurka-kolbász mustárral, ramsztek burgonyával, turógombóc. (Vacsora: Vese velővel apró sütemények).
6. Sóska-leves, libaaprólék rizzsel, nyulpecsenye, mogorótorta. (Vacsora: Hideg nyul afonyával, burgonyafánk).
7. Parázsgaluskaleves, főtt marhahus tormamártással, libapecsenye, kávéfelfújt. (Vacsora: Sonka, turós palacsinta).

Divatnemesz

Nehezen bontakozik ki a tavasz képe. Az új kosztümök, a színes, tarka ensemblék szomorúan busulnak a szekrények mélyén, az ideai friss, fiatalos tavasz divathoz ragyogó, meleg napsugár, felhőtlen ég nyújthat csak megfelelő keretet. A divat elangolosodása mindjohab előtérbe lép. A tavalyi glóknis szabású franciás kosztümök nem arattak sikert, ma már csak angol szabású, többnyire kimondottan férfias jellegű kosztümöket készítenek. A kétféle anyagból készült kosztümök a jelen, talán a jövő is. Sötétkék angora alj, puha sötétlázacsínű angol kabát, — tejeskávésínű alj, érgás kabát, — bordó alj, kockás bordó-szürke kabát, ilyen 1938 tavasz divatnemesz.

A pettyes ruha a tavasz divat legnagyobb slágere. Edesebbet, fiatalosabbat nehezen lehetne elképzelni, mint a hólibarakott szoknyájú bordó-felér pettyes nyakkendő-selyemruha, vagy a plészirozott szoknyájú sötétkék-fehérpettyes angol selyemruha, ruhahosszuságú, pettyesbíesű kabáttal. Azért a csik sem mostohagyermek, művészi összeállítású fekete-fehér, sötétkék-féhér, barna-sárga csikos ruhák is nagyon divatosak. Itt a teremtő fantáziájának tág tere nyílik, mert a csikok tetszetős összeállítása nem könnyű feladat. A kockás anyag a kabátdivatban jutoit fontos szerephez. Nagyon sok bőhatu, háromnegyedes angolos kabátot hordanak, apróbb-nagyobb kockás anyagból.

A kalapdivat széles skálája a legegényibb ízlés érvényesülését korlátlanul engedélyezi. Divatosak vagyunk, ha egész lapos girardit illesztünk laza loknijainkra és nem vétünk a divat törvényei ellen akkor sem, ha csucosostetű tironi kalapban idézzük vissza alpesi emlékeinket, vagy széleskarimájú sombrero-t viselők, tüzes, mexikói akarunk ábrázolni. Este a vomp jelmez kötelező, egyik legfontosabb kelléke a nagy, vagy kevésbé nagy kalapokról lecsúngó „imprimé” fátyol, mert a fekete fátylakat tarka zsenília-pettyekkel, színes applikációkkal élikkítik. Sok színes fátyolt is viselnek, a kalapok színt határozatosan kihangsúlyozó kontraszt színárnyalatokban.

A GYERMEK

Rovatvezető:
Horváth Árpádné

Régi történet

Valamikor London egyik külvárosában a kéményseprők május elsején örömnepet tartottak. A helyiséget, — ahol összejöttek — virágokkal, zászlókkal, sokszínű szalagokkal díszítették, énekeltek, vidáman voltak és szeretettel újították fel a kis Edvárd és édesanyja megható történetét és legendás jószívűségét, amely egy szegény, öreg kéményseprő mestert egész élete végéig boldoggá tett.

A történet a következő:

Elm Londonban egy igen gazdag özvegy úrnő, egyetlen kis fiával Edvárdal. Az anyának ez a gyermeke volt minden öröme. Nagy gondnal nevelte őt, féltve őrizte, mindég maga mellett akarta látni. Télen, a városban laktak nagy palotájukban, nyáron falura költöztek, szép villába és minden nap nagy sétára mentek a mezőn.

Egy napon az anya beteg lett és hogy a kis fia ne nélkülözze a jó levegőt és a mozgást, az inassal küldte őt sétálni. Nagyobb utat tettek, az inas megszomjazott, betértek hát a falu végén levő kis vendéglőbe egy pohár sörre. Itt, az inas, régi ismerősével találkozott. Beszélgetésbe merültek. A kis fiú ezt nagyon ünta és mivel a vendéglő előtt gyermekek labdáztek, kérte, hogy ő is kimehessen közéjük játszani. Az inas megengedte neki, hogy kimenjen, de lelkére kötötte, hogy csak a ház előtti téren maradjon és ne barangoljon el.

Egy óra elteltével eszébe jutott az inasnak a gyermek. Kinézett a térre, ott nem volt senki. Keresésére indult, összejárta az egész falut, minden házba benézett, a nevét kiáltozta, de a kis Edvárd nem volt sehol.

Az édesanyján ezalatt nagy nyugtalanság vett erőt odahaza, kis fia távolmaradása miatt. Mikor az inas éjjel felé haza jött, a gyermek nélkül, kétségbeesetten küldte ki embereit minden irányba a kis Edvárd keresésére. De mindhiába, nem találták meg! Az édesanya ekkor nagyon beteg lett, éjjel-nappal sírt, jutalmat tűzött ki kis fia megtalálásának, vagy legalább a nyomra vezetőnek, — de senki nem jelentkezett. A gyermek eltűnt.

Négy év múlt el. Az anya teljesen megöszült, megöregedett, szomorú és búskomor lett. Kis fia ruháit, játékszereit szedegette elő, ezeket nézegette, csókolta és sírt, sírt, semmi más nem érdekelte többé.

Történt azonban, hogy legfiatalabb nővére férjhez ment. Az esküvőn neki kellett az édesanyját helyettesíteni. Nem szívesen szánta rá magát, hogy résztvegyen ezen az ünnepélyen, de nem akarta nővérét megszorítani és elutazott Londonba, ahol az esküvőt tartották.

Az esküvőre nagy előkészületek folytak, süttöttek-főztek. A szakács véletlenül fölborított a tűzhelyen egy zsírral telt serpenyőt. Nagy tűz keletkezett, jöttek a tűzoltók és jöttek kéményseprők is. Egy fiatal gyermeknek látszó kéményseprő fölmászott a létrára, hogy a tűzhely csövét kihúzza, de a nagy füsttől ájultan esett vissza a földre. Levegőre vitték és Edvárd édesanyja nagyon megsajnálta a fiatal fiút. Hozzá sietett, vizet vitt neki és ő maga próbálta feléleszteni ájulásából. Közelebb hajolt hozzá és ekkor — mi történt Uramisten! — a nyakán levő anyajegyről négy év előtt elveszett

gyermekét vélte felismerni. Nagyot sikoltott az örömtől és kétségbeesett sietséggel mosta le a kormot, a füstöt a kis kéményseprő arcáról, aki végre felnyitotta szemét és minden kétség megszűnt — Edvárd volt.

Az anya szíve csaknem megszakadt az az örömtől. A gyermek is felismerte édesanyját, egyszerre sírt és nevetett, szoroson anyjához simulott, aki ölelte, csókolta.

Amikor végre magukhoz tértek, elmondta Edvárd, hogy ő volt a hibás — nem fogadott szót az inasnak, a többi fiú után, a falu végére ment. Mivel dél volt, azok csakhamar hazalétek és ő egyedül maradt. Szeretett volna visszatérni, de nem találta meg a vendéglőhöz vezető utat. Ekkor jött egy cigány asszony, aki azt ígérte neki, hogy hazaviszi. Edvárd vele ment, de az asszony a saját sátorába vitte. Nagyon rossz dolga volt, sokáig éhezett, amikor pedig az édesanyja után sírt, megverték. Végre egy öreg kéményseprő mester megszánta és megvette a cigányoktól. Az új helyzetében jó dolga volt, szerették, megtanulta a mesterséget, de mindig, mindig siratta az édesanyját. Éjjel róla álmodott, nappal kérte a jó Istent, hogy föltalálhassa még egyszer az életben és ígérte, hogy engedelmes lesz, amíg csak él.

A boldog anya nagy összeggel jutalmazta meg a kéményseprő mestert, megajándékozta a családját, sőt a fia volt kéményseprőtársait is, akik azután minden május elsején — Edvárd feltalálásának napján — hálás szeretetük jeléül, ünnepélyt rendeztek a kis kéményseprő-inas emlékezetére.

Fordította: Sch. F.-né.

Május királynőjéhez

A természet is ünnepel,
Erdőn-mezőn friss zöld lepel,
A fák, virágok díszben állnak,
Illat, madárdal feléd szállnak —
Napsugaras, mosolygó minden...
Mi imáinkat küldjük innen —
mi gyermekek... Óh esdve kérünk:
Édes Anyánkat tartsd meg nekünk!

Anyák napja

Gyermek! Gondoltál-e már arra, mit jelent neked az, hogy a jó Isten anyával ajándékozott meg? Akinek a szívében te vagy az első helyen, aki szenved értetted, virraszt, dolgozik, küzd, fárad és nélkülöz is, ha kell? ... Akinek a te jóléted a fő gondja, akinek a szeretete szépséget, boldogságot jelent számodra és ez a szeretet nem változik meg irántad, el nem múlik soha.

Mit adhatsz mindezekért édes anyádnak? Hálát, szeretetet — és imát. Nemcsak az egy „Anyák napján“, hanem minden n a p. Az évek 365 napján gondoskodik az édesanyja rólad, vajjon mi lenne, ha ő is csak az évek egy e l e n napján törődne veled? ...

Szerezz örömet neki, ígérd meg, hogy jó gyermeke leszel, légy iránta figyelmes és ki-méld meg szívet a fájdalomtól, amelyet a te rossz viselkedésed és tévedéseid okoznának neki...

Es azután — az ígéretedet tartsd is meg!

KERESZTREJTVENY

1	2	3	4	5	6	7	8	9
10			11			12		
13			14			15		
16		17			18		19	
20								21
	22		23		24		25	
26								

Vízszintes:

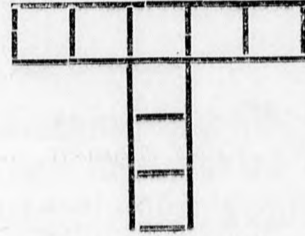
1 Folytatva a függőleges 9-en egy R-er szép májusi ének kezdő sora, 10 Erőd, 11 Viasza: eső után van, 12 Nem szép. Ekezet nélkül, 13 Időmutató, 14 I. betűvel közkedvelt játék volt, 15 Mutató szó, 16 Ekezetrel építő anyag, 19 Egyforma mássalhangzók, 20 Tavasz munkát végez, 21 Ella magánhangzól, 22 Lékvar + G, 24 Menyasszony, 26 Az 1. függőleges folytatása.

Függőleges:

1 Folytatva a vízszintes 26-on a diákok már örömmel mondogatják, 2 Eső után ilyen az utca, 3 Viasza egy betű pótlással: lop, 4 P. R. O, 5 A legszébb hónap, 6 Földműves szerszám, 7 Előkelő, 8 A bárány is így jó, 10 A vízszintes 1. folytatása, 17 Zöld rét, 18 Főúri rang vissza, 22 Kérdő névmás fordítva, 23 Összetett mássalhangzó, 24 Rangjelző, 25 Időhatározó fordítva.

KIRAKOZTVENY

Beküldte: Lőrincz Bözsko III. o.

l, n, u, a, s, b, l, i.

lefelé háziállat, vízszintesen Afrika egyik folyója.

KIGYÓREJTVENY

M	R	A	S	Z	K	O	M	A	G	E
A	I	L	S	O	K	S	A	J	G	L
J	K	Y	A	N	N	Z	T	U	E	
U	S	N	O	Y	U	O	N	S	R	

Gyönyörű Mária-ének kezdő sora.

Az 1938. április 3-iki gyermekrovatban közölt rejtványok helyes megfejtése:

1. Keresztrejtvény: Vízszintes: 1. tavasz, 5. cím, 6. rádob + r, 7. ád, 8. mameés, függ. 1. terem, 2. vidám, 3. amoda, 4. záros.
2. Bűvös sarok: 1. virág, 2. igás, 3. rák, 4. ás, 5. g.

Megfejtették: Glosz Évike, Sambach Öcsi.

A húsvéti számban közölt keresztrejtvény helyes megfejtése:

Vízszintes: 1. Húsvét, 7. szív, 9. áh, 11. er, 12. hó, 13. rabruha + j, 16. Alleluja, 17. no, 18. tó, 19. o. s, 20. betű, 22. kikömi.

Függőleges: 2. u. s, 3. szeretet, 4. virulató, 5. év, 6. barány, 8. tojást, 10. háló, 12. hajó, 14. b. l, 15. hú, 20. b. i, 21. mű.

Megfejtették: Gál Lia, Zabulik László, Glosz Évike, Vadász Nusika, Sambach Öcsi, Boér Imre.

A sorsoláson Glosz Évike neve jött ki, a jutalomkönyvet címére: Odotheiu, Str. Vasílie Ureche No. 2. elküldöttük.

A Gyermekrovat postája

Gál Lia. Szívvel köszöntelek. A rovat iránti szereteted, meleg kedélyed bizonyítéka. Málkor is keress fel soraiddal. László Gizella, Hűner Erzsébet, Lőrinc Bözsi. A rejtványok jók, sorra kerülnek. — Gyerekek! Hogyan töltöttétek a húsvéti szünidőt? Irjátok meg nekem! Remélem senki sem kapott zöld tojást? Szeretettel várja soraitokat: Adéle néni.

LEGUJABB

Csehszlovákia kérdésében úr tátong az angol és francia kormány felfogása között

Még egy utolsó kísérletet tesznek Prágában a kisebbségi kérdés megoldására

Londonból jelentik: Az angol lapok elárulják, hogy a londoni tanácskozásokon még egy közvetítési kísérletet határoztak el a csehszlovákiai kisebbségi kérdés megoldása érdekében. A legtöbb lap úgy tudja, hogy Anglia Berlint, Franciaország Prágát közelíti meg és kölcsönös engedményeket ajánl. A „Daily Mail” szerint az angol és francia miniszterek úgy vélik, hogy a cseh kormány terve nem vezethet sikerre, mert nem ad teljes politikai és területi önkormányzatot a szudéta-németeknek. A „Daily Express” erőlyes hangú vezércikkben hangoztatja, hogy Csehszlovákia megsegítéséről szó sem lehet, történeljünk hármán: akár bevonulnak a németek, akár nem, akár védekeznek a csehek, akár eldöbák a fegyvert. Az új „entente cordiale” csak azt jelenti, hogy Anglia megvédi Franciaországot véltlen támadástól, de Csehszlovákiát semmi szin alatt.

A FRANCIA KÖZVELEMÉNY ÖRÖMUJONGÁS-SAL FOGADTA A LONDONI MEGEGYEZÉST

Párizsból jelentik: A közvélemény nagy része örömujongással fogadta a londoni megegyezőést, főleg a katonai együttműködésről hozott döntést. A lapok azt hiszik, hogy a londoni tárgyalások fordulópontot jelentenek Európa diplo-

máciai történetében és Franciaország bizalommal nézhet a jövő elé. A lapok elismerték, hogy a közép-európai kérdésben nem sikerült végrehozni megegyezőést létesíteni. Az angol és francia felfogás között úr tátong. Különösen a cseh kérdésben kétértelmű a helyzet. A „Petit Journal” megállapítja, hogy Anglia részéről kifejezték azt a nézetet, hogy a szerződések módosíthatók. Utaltak arra, hogy azok a kötelezettségek, amelyeket Franciaország Csehszlovákiával szemben vállalt, már nem létező dolgok alakulnak. Az angol közvélemény sohasem járul hozzá, hogy Anglia Közép-európában fegyveresen közbelépjen.

Berlinből jelentik: A „Deutsche Allgemeine Zeitung” szerint a legszorosabb francia-angol katonai együttműködés szükségének ilyenformán történő indoklását Németország nem ismerheti el. Jónak, bár természetesen nincs kifogása az ellen, hogy Franciaország és Anglia egymódon próbálják fokozottabb biztonságukat elérni. Ha a két nagyhatalom részéről tervbevetett közép-európai akció képes lesz arra, hogy Prágát az igazságosság és méltányosság útjára vezesse, akkor ez a londoni megállapodás olyan tényezőt jelentene, ami az európai megbékélés szempontjából a legfontosabbnak mondható.

Megkezdik a bíróságok a revízió alá vett állampolgársági bizonyít- ványok felülvizsgálását

Bucuresti. Saját tud. A jövő hét folyamán a járásbíróságok az egész ország területén hozzáfognak a revízió alá vett állampolgársági okmányok felülvizsgálásához.

Minden előkészület megtörtént a kisantant- értekezletre

Bucuresti. Saját tud. A kisantant május 4-én kezdődő értekezletére minden előkészület megtörtént. Az értekezlet, amelyen Petrescu-Comnen román külügyminiszter elnököl, három ülést tart, egyet külön a sajtó részére kiadandó hivatalos közlemény megszövegezésére. A tanácskozások befejezése után a külügyminiszter Genfbe utazik.

Bűnös kezek megszakították a vasúti, telefon és táviró össze- kötötést Lengyelország és Litvánia között

Párizsból jelentik: Lengyelország és Litvánia között bűnös kezek megszakították a vasúti, telefon- és táviróforgalmat. Kovno és Vilna között litván területen felszakították a sínket és még a talpfákat is elhurcolták. Ugyanítt a telefon- és táviró-vezetékeket is elvágták. Valószínű, hogy a merényletet szélső litván nacionalisták követték el, akiket elkésérített, hogy helyreállítsák a normális viszony Lengyelország és Litvánia között s hogy Litvániának le kellett mondania Vilnáról.

Báile Episcopostibe érvényes kedvezményes kád- és tűkfürdőjegyek kiadó- hivatalunkban kapható.

Vasárnap nyílik meg a nemzet- közi légi utasszállító forgalom Romániában

Bucuresti. Saját tud. Vasárnap ünnepélyes keretek között megnyílik a nemzetközi légi utasszállító forgalom, melyet a Lares román légitársaság más nemzetközi vállalatokkal együtt bonyolít le. Az ünnepélyes megnyitáson egy-egy jugszlán, olasz, cseh, lengyel és német légitársaság, valamint a magyar Malert társaság is képviselteti magát.

A „Tribuna” nagy cikket közöl a szlovenszkói magyarság helyzetéről

Rómából jelentik: A Tribuna Pozsonyba küldött külön tudósítója hosszú tudósításban számol be a felvidéki magyarság kérdéséről és közli Jaross Andorral, a Magyar Párt elnökével folytatott beszélgetését.

— A legtöbb szó ma a szudéta-németekről esik, — mondotta Jaross Andor. — Ez azonban nem jelenti azt, hogy a többi kisebbség kérdése nem volna éppen olyan bonyolult és időszerű. Különös érdeklődésre tarthat számot a Csehszlovákiában élő közel egymilliónyi magyarság kérdése, melynek alakulása döntő hatással lesz a Felvidék sorsára. A felvidéki magyarok, németek, tótok, lengyelek és rutének valóságos offenzívát indítottak azoknak a jogoknak kivívására, amelyeket a békeszerződések biztosítottak számukra. E körökben kifejezésre juttatják a cseh alkotmány reformjára irányuló kívánságukat. Ez a kívánság pedig az, hogy önkormányzatot kapjanak a köztársaság keretében. Az a meggyőződés, hogy a világszerte mutakozó nemzeti mozgalom folytán a mi kérdésünk még 1938 folyamán megoldódik. Legjobb kapcsolatot tartunk fenn a tótokkal és ruténekkal, már csak évszázados nemzeti hagyományainknál fogva is. A magyarság teljes politikai és kulturális önkormányzatot kíván biztosítani a tótoknak és ruténekeknek, mert lehetetlenség, hogy egy nemzet időtlen időközig elnyomja a másikat.

Aptárhirdetések

Egy szó ára 3 lei, vastagabb betűvel 6 lei. „Cim a kiadóban” további 10 lei. Allástkeresőknek 33 százalékos kedvezmény. — A legkisebb hirdetés díja 30 lei. — Az első szót minden esetben vastag betűvel szedi a nyomda.

Adás-vétel

Stingl

zongora eladó. Oradea, Str. Wilson 9-a. Megtekinthető 1-3 óráig.

Veszek

aranyat, ezüstöt, briliánsot. Herbst ékszeraruház, Oradea, Bulev. Regele Ferdinand 3.

3 darab

jókarban levő cserép-kályha eladó. Oradea, Petőfi-utca 10. szám.

Szép,

tiszta, tölgyfa komplett ebédli butor jutányosan eladó. Oradea, Str. Oltenia 8. szám.

Eladó

sürgösen 23 holdas birtok lakóházzal és gazdasági épületekkel Luduson. Értekezni lehet Kileni „Hangya” üzletvezetőnél, Luduş, jud. Turda.

Eladó

1+3 lámpás rádió és egy kerékpár. Oradea, Str. Ioan Ciordaş 29.

Eladó

15 hektár, tartály 5 colos centrifugál, vegyes transmissiók és csapágyak. Kovacsik, Oradea, Str. V. Conta 25. Telefon 26-22.

Zongora

rövid, fekete, kereszt-húros, teljesen jó állapotban eladó. Oradea, Str. Ciorgariu 23-a. Dr. Patzkó.

Alkalmazás

Perfekte

Kinderpfliegerin zu einem einjährigen Kinde gesucht. Oradea, Biv. Reg. Ferdinand 21.

Ügyvédjelölti

állást keres Várad Imre, Oradea, Str. Muresianu 2-a.

Gsalados

kovácsmeister állást keres szakmájában vagy zép mellett. Cim: Kiss Imre kovács, Dămae-Ivanuş, jud. Cluc.

Fiatal

intelligens nő, házvezetőnőnek elmenna pőbaniára, vagy kis családdhoz vidékre. Cim: Oradea, Erdel, Nistru-lui 10. szám.

Gondnoki,

gazdasági felügyelői esetleg házvezetési állást keres gyermektelen házaspár, ki gazdasági és kertészeti teendőkkel teljes gyakorlattal rendelkezik. Cim: a kiadóba kér.

Oktatás

Láposy Erzsébet

zenetanárnő tanít zongorát, hegedűt, zeneelméletet. Oradea, Str. Simeon Stefan 20.

Készült a Szent László-nyomda Rt. körforgógépén Oradea, Str. Regele Carol II. No. 5.

Hilánflele

Elveszett

egy rövidszőrű tarka német vizsla. Nyakán bőrv kis lakattal, rövid farkokkal. Megtaláló keretik Oradea, Str. N. Zsiga 30. szám alatt jutalom ellenében átadni.

Jómeneteli

fűszerüzlet Oradeán átvetelre kerestetik. Címeket a kiadóhivatalba kerünk.

Mindenesleányt

jó bizonyítvánnyal keretek elsejére. Oradea, Str. Ep. Pavel 17.

Harisnyastoppolást,

eelyemharisnya szemfelszedést is, szakszetűen és olcsón vállalok. Cim: Róth, Oradea Vasile Stroiescu 8.

Cserép-

és palatető munkát jutányos árban készíti Burzik Sándor cserepező mester, Oradea, Str. Ingusta No. 1.

Lakás

Egy

utcai szoba, konyha, spájz kiadó. Oradea, N. Zsiga 50. szám.

Szoba,

konyha, speiz, előszoba azonnal kiadó és egy pince helyiség. Oradea, Str. Alexandri 13.

Háromszobás

fürdőszobás utcai lakás mellékhelyiségekkel: kiadó augusztus 1-re. — Oradea, Parcul Alba-Iulia 2. Poliklinikával szemben.

Egy

szépen butorozott különbejáratu szoba a Carmen Sylva park mellett kiadó. Értekezni: Oradea, Piaţa Creangă 5. délután 2-4-ig.

Kiadó

ujjonnan épült modern egyszobás fürdőszobás komfortos lakás június 1-re. Ugyanott használt fedőcserép, ajtó, ablak eladó. Oradea, Str. General Holban 22.

Egyszoba,

konyha, speiz kiadó. Oradea, Str. Lahovary 33. szám.

2 szobás

utcai lakás azonnal kiadó. Oradea, Str. Petru Rares No. 7. Értekezni: Str. Negruzzi 18.

Gyermektelen

keres egyszobás előszobás esetleg 2 kisebb szobából álló lakást. Cimet a kiadóba kér.

Egy

udvari szoba, konyha május 1-re kiadó. Oradea, Stefan cel Mare 19.